

Ministerul Economiei și Comerțului

Aprobată
prin Hotărîrea Guvernului
nr.1149 din 5 octombrie 2006

STRATEGIA de dezvoltare a industriei pe perioada pînă în anul 2015

I. INTRODUCERE

1. Strategia de dezvoltare a industriei pe perioada pînă în anul 2015 (în continuare – Strategia) este un document de planificare strategică și stabilește principiile de bază, obiectivele și prioritățile de dezvoltare a ramurii, precum și mecanismele și instrumentele principale pentru realizarea acesteia, care asigură creșterea eficienței și competitivității sectorului industrial. (În prezentul document ramurile, legate de producerea și distribuirea energiei electrice și termice, a gazelor naturale nu se examinează, deoarece, în conformitate cu Clasificatorul activităților economice al Republicii Moldova (CRM 007-2000), armonizat cu sistemul EUROSTAT, aceste genuri de activitate nu se referă la industrie, ci la infrastructură. Soluționarea problemelor legate de asigurarea cu energie electrică, termică și gaze naturale ține de Strategia cu privire la securitatea energetică a Republicii Moldova).

2. Prezenta Strategie este elaborată în conformitate cu Hotărîrea Guvernului nr.1314 din 12 decembrie 2005"Cu privire la executarea Programului de activitate a Guvernului pe anii 2005-2009"Modernizarea țării-bunăstarea poporului" și acțiunile orientate spre asigurarea creșterii economice calitative și bunăstării populației".

3. Prezenta Strategie este parte componentă a strategiei social-economice a statului, orientată spre renașterea și dezvoltarea sectorului industrial al republicii. Strategia are menirea să concretizeze obiectivele principale și prioritățile, stipulate în Programul de activitate a Guvernului pe anii 2005-2009"Modernizarea țării – bunăstarea poporului", Strategia de Creștere Economică și Reducere a Sărăciei (SCERS), Programul Național "Satul Moldovenesc" (2005-2015) și Planul de Acțiuni Republica Moldova – Uniunea Europeană.

4. Obiectivul de bază al prezentei Strategii este formarea unui sector industrial al economiei tehnologic avansat, scientointensiv, eficient și competitiv, racordat la standardele europene. În acest context Strategia este elaborată în conformitate cu principiile fundamentale din documentul de bază al Comisiei Europene,"Politica industrială în Europa extinsă." (Bruxelles, 11 decembrie 2002 COM (2002) 714 final). La elaborarea Strategiei s-a ținut cont de prevederile raportului Platformei Europene MANUFUTURE din aprilie 2006, utilizînd" Agenda Strategică de Cercetare – pentru asigurarea viitorului producției industriale în Europa", elaborată în conformitate cu tendințele revoluției globale industriale care se previzionează pentru anii viitori.

5. Atingerea obiectivului Strategiei presupune necesitatea elaborării și utilizării mecanismelor și instrumentelor speciale orientate spre:

asigurarea stabilității macroeconomice și a climatului investițional favorabil;

perfecționarea potențialului de cadre și creșterea eficienței utilizării acestuia;
dezvoltarea spiritului antreprenorial, concurenței loiale și stimularea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii în domeniul industriei;

efectuarea reformei structurale a sectorului industrial;

realizarea politicii eficiente în domeniul științei și inovațiilor;

crearea infrastructurii eficiente pentru sectorul industrial;

implementarea tehnologiilor informaționale și de comunicații;

asigurarea protecției mediului și utilizării raționale a resurselor naturale.

6. Prezentul document este elaborat în baza analizei evoluției industriei Republicii Moldova și a situației ei actuale, precum și a experienței țărilor care recent au devenit membre ale Uniunii Europene (UE).

7. Strategia constituie punctul de reper pentru elaborarea programelor de susținere și dezvoltare a ramurilor prioritare ale industriei.

II. EVOLUȚIA DEZVOLTĂRII INDUSTRIEI

2.1. Politica industrializării (1960-1989)

8. Formarea sectorului industrial modern al țării a demarat la începutul anilor 60 ai secolului trecut și s-a efectuat prin integrarea totală a industriei Moldovei în complexul unic al economiei naționale a fostei URSS. Către anii 80 s-a finalizat procesul de formare a structurii sectorului industrial, bazată pe dezvoltarea prioritară a ramurilor de prelucrare a materiei prime agricole, întreprinderilor de producere a tehnicii agricole din industria ușoară, precum și a celor scientointensive cu consum mare de brațe de muncă și tehnologic avansate din industria electronică și constructoare de aparate, care executau comenzi pentru complexul militar al fostei URSS.

9. Perioada anilor 1960-1989 se caracterizează prin lipsa unei politici industriale proprii a republicii. Principalele decizii în ceea ce privește direcțiile de dezvoltare a industriei Moldovei și mecanismele de realizare a acestora erau adoptate de organele centrale de partid și de stat ale fostei URSS. Principala formă a politicii industriale din perioada sovietică o constituia planificarea și gestionarea centralizată, administrarea de către organele de stat a întreprinderilor, asigurarea centralizată tehnico-materială și de distribuire a mijloacelor financiare, investițiilor și a producției finite, formarea de către stat a prețurilor, subvenționarea unui șir de ramuri-cheie. Sarcina principală a organelor republicane consta în dirijarea operativă a sectorului industrial și asigurarea atingerii obiectivelor, stabilite de organele centrale ale fostei URSS.

2.2. Formarea bazelor economiei de piață (1990-1995)

10. Sfârșitul anilor 80 se caracterizează prin criza politică, socială și economică profundă a sistemului socialist mondial, care a condus în final la destrămarea totală a acestuia și dispariția statului unic URSS. Rezultatul acestui proces a fost scăderea drastică a produsului intern brut, a volumelor producției industriale și agricole, inflația galopantă, apariția masivă a șomajului, diminuarea veniturilor populației și creșterea sărăciei. Aceste fenomene sînt caracteristice tuturor țărilor fostului lagăr socialist, în special republicilor fostei URSS.

11. Declararea independenței Republicii Moldova a condus la necesitatea soluționării în termene cât mai restrînse a problemelor interconexe, cum ar fi:

formarea organelor de conducere ale statului independent, capabile să elaboreze și să realizeze de sine stătător politica internă și externă;

crearea cadrului legislativ pentru funcționarea statului;

asigurarea tranziției economiei de la metodele administrative de dirijare la cele ale economiei de piață;

crearea sectorului privat efectiv;

crearea condițiilor pentru dezvoltarea societății civile și institutelor sale democratice.

12. Complexitatea sarcinilor, situația politică și economică nefavorabilă, lipsa consensului politic referitor la căile de dezvoltare a țării, a experienței, nu i-au permis Republicii Moldova să obțină rezultate însemnate în toate direcțiile și, în primul rând, în menținerea și dezvoltarea potențialului industrial. Politica economică se baza pe principiile romantismului de piață și subestimarea complexității formării economiei de tip nou. Privatizarea în masă a întreprinderilor industriale, contra bonuri patrimoniale, nu a fost însoțită de implementarea la timp a mecanismelor de formare a pieței valorilor mobiliare, crearea metodelor moderne de gestionare corporativă, modificarea rolului și funcțiilor organelor ramurale de stat.

13. Cu toate acestea, în pofida tuturor dificultăților și erorilor, în perioada respectivă au fost create premisele pentru funcționarea relațiilor de piață în condiții de independență și, în primul rând:

- introducerea valutei naționale, care a asigurat posibilitatea promovării unei politici bugetare și fiscale independente;

- liberalizarea prețurilor;

- crearea bazei constituționale și legislative pentru dezvoltarea institutului proprietății private în domeniul producției agricole și industriale;

- demararea procesului de liberalizare a regimului de export-import;

- crearea posibilităților pentru aflusul în economie a investițiilor străine.

2.3. Formularea politicii industriale a Republicii Moldova independente (1996-2000)

14. Diminuarea continuă a volumelor producției industriale și micșorarea bruscă a ponderii industriei în PIB (produsul intern brut) de la 60% (1989) până la 26% (1996) au condus la conștientizarea necesității elaborării și realizării unei politici speciale de stat, orientate spre dezvoltarea industriei. (Cifrele anului 1989 sînt în total pe republică. Cele pe anul 1996 – fără întreprinderile din sînga Nistrului, potențialul industrial al cărora în 1989 constituia 37% din potențialul industrial al RSSM). Drept rezultat, a fost adoptată Hotărîrea Guvernului nr.553 din 8 octombrie 1996 "Pentru aprobarea Concepției Politicii Industriale a Republicii Moldova pe anii 1996-2000".

15. Concepția a declarat drept obiectiv principal al politicii industriale "asigurarea viabilității industriei și competitivității mărfurilor industriale moldovenești pe piețele internă și externă". În calitate de direcție strategică s-a stabilit formarea unui complex industrial multiramural tehnologic avansat și competitiv, racordat la standardele europene, care să asigure dezvoltarea stabilă a economiei țării, bunăstarea poporului și integrarea Moldovei în sistemul mondial al relațiilor economice.

16. Adoptarea Concepției a pus începutul efectuării unei politici de stat bine gândite vis-a-vis de dezvoltarea complexului industrial. A demarat procesul de restructurare intensă a întreprinderilor industriale, au fost adoptate legi, direcționate spre formarea sistemului modern de gestionare corporativă. Concepția a stabilit drept una din priorități ale politicii industriale, stimularea dezvoltării sectorului privat în industrie prin susținerea întreprinderilor mici și mijlocii.

17. În urma realizării măsurilor prevăzute în Concepție și în alte programe a început procesul revitalizării industriei. În 2000 creșterea PIB-ului a constituit 2,1%. În mare măsură, creșterea s-a obținut datorită ameliorării situației în industrie, producția căreia s-a majorat în 2000 cu 7,7%.

18. Principalele cauze care nu au permis realizarea unor schimbări reale în dezvoltarea industriei în perioada respectivă erau următoarele:

- lipsa unei abordări complexe în soluționarea problemelor sectorului industrial și inconsecvența în aplicarea mecanismelor, stipulate în Concepție;

- dominarea în continuare a metodelor administrative de dirijare a economiei și reglementarea abuzivă a activității de antreprenoriat;

- insuficiența mijloacelor financiare proprii și volumul neînsemnat al investițiilor în industrie;

criza regională financiară din 1998;
conflictul între principalele verigi ale puterii și instabilitatea în ansamblu în societate.

2.4. Politica de relansare a complexului industrial (2001-2005)

19. Guvernul, întru realizarea Programului de activitate "Renașterea economiei – renașterea țării", adoptat de Parlament în aprilie 2001, a inițiat elaborarea unui șir de strategii și programe ramurale și interraturale, printre care:

Strategia de dezvoltare social-economică a Republicii Moldova pe termen mediu (până în 2005);

Strategia de dezvoltare a sectorului privat pentru perioada anilor 2002-2004;

Strategia investițională a Republicii Moldova;

Strategia de promovare a exportului pe anii 2002-2005;

Programul de stat de susținere a micului business pentru anii 2002-2005.

20. O atenție deosebită în perioada respectivă s-a acordat elaborării și realizării strategiilor și programelor industriale pe anii 2001-2005 și actualizării acestora pentru perioada 2004-2008, principalele dintre care sînt:

Strategia ramurală de dezvoltare a industriei pînă în 2006, ca parte componentă a Strategiei de Creștere Economică și Reducere a Sărăciei (SCERS);

Strategia ramurală de dezvoltare a industriei pe anii 2001-2005, revizuită pe perioada 2004-2008 și adusă în concordanță cu SCERS și Politica industrială în contextul integrării în UE;

Programele de dezvoltare a ramurilor constructoare de mașini, radioelectronică, ușoară, mobilei, elaborate în contextul Strategiei de dezvoltare a industriei pe perioada 2004-2008;

Programul ramural "Calitate", care prevede implementarea sistemelor de management al calității în conformitate cu standardele internaționale ISO seria 9000.

21. În anii 2001-2005 situația în economie s-a stabilizat, asigurîndu-se o creștere constantă a PIB-ului și a volumelor de producție în ramurile de bază ale industriei și în agricultură (anexele nr.1-nr.3). Rolul principal în dezvoltarea economică a țării îi revine sectorului nestatal, ponderea căruia în PIB a constituit peste 75%, iar în volumul producției industriale – peste 80%, fapt care denotă tendințe progresiste în schimbările structurale ale economiei naționale. În această perioadă s-a ameliorat, într-o anumită măsură, procesul de investiții. Valoarea investițiilor în capitalul fix s-a majorat la finele perioadei în total de circa 3 ori, pe cînd în industrie de circa 6 ori. În structura investițiilor sectorul industrial deține aproximativ 30% (anexele nr.4-nr.5). De menționat că, circa 70% din volumul investițiilor în capitalul fix sînt efectuate din sursele proprii ale agenților economici.

22. La creșterea economică și ameliorarea nivelului de trai al populației au contribuit, de asemenea, și următorii factori:

stabilizarea situației pe piețele statelor CSI (Comunitatea Statelor Independente) și, în primul rînd, în Rusia;

creșterea cererii pe piața internă, inclusiv datorită creșterii afluxului de mijloace, parvenite de la cetățenii Republicii Moldova care lucrează în străinătate;

limitarea creșterii masei monetare, aflate în circulație, și, respectiv, a inflației.

III. STAREA ACTUALĂ A INDUSTRIEI

3.1. Structura industriei și eficacitatea ei

23. Actualmente industria asigură 14,9% din PIB și încadrarea în cîmpul muncii a 12,3% din numărul populației economic active. Mărfurile industriale reprezintă 78,4% din volumul total al exportului (anexa nr.6). În sectorul industrial sînt înregistrați circa 16 mii agenți economici, ceea ce constituie 12,3% din numărul total pe republică. În ramură activează 679 întreprinderi mari, dintre care doar circa 9% reprezintă proprietate publică.

24. Structura industriei republicii include **20** genuri de activitate (anexa nr.7), grupate după cum urmează:

Grupa I – genuri de activitate bazate preponderent pe materie primă locală și destinate, cu excepția industriei alimentare, pentru piața internă:

industria alimentară;

producția altor produse din minerale nemetalice;

industria de cosmetică și parfumerie;

recuperarea deșeurilor și resturilor de materiale reciclabile;

fabricarea elementelor de tâmplărie pentru construcții, producția ambalajului din lemn.

Grupa II – genuri de activitate bazate pe materie primă, articole de completare de import, inclusiv în regim vamal de perfecționare activă, cu grad înalt de competitivitate:

fabricarea produselor textile, fabricarea articolelor de îmbrăcăminte, tăbăcirea și prepararea pieilor, fabricarea articolelor de voiaj, producția încălțăminte;

producția de mașini și echipamente (fabricarea pompelor, mașinilor agricole, agregatelor etc.).

Grupa III – genuri de activitate bazate pe materie primă, articole de completare de import cu grad redus de competitivitate:

producția de mobilier;

fabricarea produselor chimice, inclusiv fabricarea produselor farmaceutice;

fabricarea hârtiei și cartonului;

producția articolelor din masă plastică;

fabricarea articolelor finite din metal.

Grupa IV – întreprinderile de profil scientintensiv, care necesită realizarea programelor speciale de restructurare, precum și a programelor de atragere a investițiilor:

tehnologii informaționale;

construcția de aparate și instrumente.

25. În structura producției industriale cea mai mare pondere o au întreprinderile din prima grupă, în special cele prelucrătoare, cărora le revin peste 50% din volumul total al producției industriale.

26. Ponderea sectoarelor cu valoare adăugată înaltă și care au posibilitate să fabrice produse scientintensive și avansate din punct de vedere tehnologic, solicitate pe piețele mondiale, este de doar 0,2% din volumul total al producției industriale, acest indicator în țările UE fiind de circa 20%.

27. Ponderea înaltă a întreprinderilor dotate cu utilaj învechit, care practică în procesul de producție un grad înalt de lucru manual și care fabrică mărfuri cu o valoare adăugată joasă, determină eficacitatea scăzută a întregii industrii moldovenești. Sporirea eficacității este împiedicată și de realizarea politicii statului, care a fost impus să întreprindă măsuri în vederea creșterii salariilor pentru a putea diminua oarecum sărăcia și contribui la ridicarea veniturilor populației. În consecință, nivelul de majorare a salariilor l-a depășit pe cel al productivității muncii. Astfel, în perioada 2000-2005 acest indicator a crescut cu doar 70%, pe când salariile – de mai bine de 2 ori.

28. Dezvoltarea continuă a capacității pieței interne de consum, preponderent din contul mijloacelor parvenite din afara țării de la cetățenii care lucrează în străinătate, pe fundalul nivelului scăzut al volumelor producției industriale și al calității acesteia conduce la majorarea considerabilă a importului de mărfuri (anexa nr.8), și, în consecință, la creșterea deficitului balanței comerciale, care în 2005 a constituit mai mult de 1mlrd.dolari SUA, majorându-se astfel riscul economic al statului.

3.2. Amplasarea regională a industriei

29. Amplasarea teritorială a industriei s-a efectuat în perioada sovietică în conformitate cu schemele generale de dezvoltare. Întreprinderile industriale sînt amplasate preponderent în orașe mari și centre raionale. În 7 raioane activează 1-5 întreprinderi, în 17 raioane – de la 5 pînă la 15, în restul raioanelor și unitatea teritorială autonomă Găgăuzia (Gagauz-Yeri) – mai mult de 15

întreprinderi. Cele mai multe întreprinderi industriale se află în mun.Chișinău, căruia îi revin 76% din numărul total de întreprinderi industriale.

30. Sub aspect regional cel mai mare volum al producției industriale îi revine regiunii Centru (63,2%). Întreprinderile de la Nord și Sud produc respectiv 25,8% și 11% din totalul producției industriale.

31. Majoritatea întreprinderilor, care se află în afara mun.Chișinău, activează în domeniul industriei agroalimentare. Doar în 24 de raioane sînt amplasate întreprinderi care practică alte genuri de activitate industrială. Totodată, în 7 raioane volumul producției industriale din domeniile respective este neînsemnat și nu depășește 50mil. lei anual.

32. Analiza demonstrează, de asemenea, că întreprinderile mari sînt concentrate, în special, în orașele mari (Chișinău, Bălți, Cahul, Soroca), iar în majoritatea centrelor raionale și în localitățile sătești activează întreprinderi mici din industria alimentară și cea de prelucrare a materiei prime agricole. În localitățile rurale doar 6% din populația aptă de muncă activează în sfera industrială. Nivelul de remunerare a muncii, în funcție de raion, constituie 55-80% de la cel atins în medie pe republică în ramura industriei.

IV. POTENȚIALUL DE RESURSE PENTRU DEZVOLTAREA INDUSTRIEI

4.1. Resursele naturale

33. Una din principalele resurse de care dispune Republica Moldova este pămîntul. Suprafața totală constituie 3384,6³ mii ha, dintre care 1950,9 mii ha sau 57,7% sînt terenuri agricole, în marea majoritate cernoziom înalt productiv. (Datele despre fondul funciar sînt prezentate în total pe țară. Restul informației din Strategie este prezentată fără a se ține cont de raioanele de est ale republicii, cu excepția cazurilor specificate). Din suprafața totală a terenurilor agricole 1573,6 mii ha (85,4%) sînt pămînturi arabile și 259,5 mii ha (14,1%) ocupate de culturi multianuale. După ponderea pămînturilor arabile țara ocupă unul din primele locuri nu numai în Europa, dar și în lume. Pămînturile productive, precum și condițiile climaterice favorabile oferă țării posibilități înalte pentru dezvoltarea unei producții agricole multiramurale și de o eficiență înaltă, care să reprezinte principalul furnizor de materie primă pentru industria de prelucrare și cea alimentară, de biomasă pentru dezvoltarea producției de resurse energetice din surse regenerabile.

34. Pădurile și zonele de protecție ocupă 405,8 mii ha sau 12% din fondul funciar al republicii. Acest indicator este cu mult mai mic decît în majoritatea țărilor europene. Reieșind din aceasta, în ultimii ani se sădesc anual circa o mie hectare de plantații noi de păduri. În urma tăierilor de bază și sanitare republica obține anual circa 400 mii m³ de lemn, o parte din care se folosește pentru fabricarea articolelor din lemn. Ținînd cont de existența unor suprafețe mari de pămînturi arabile și arabile neproductive înalt erozive, există posibilitatea de majorare a ponderii pădurilor în fondul funciar pînă la 18-20%. În scopul creșterii bazei de materie primă proprie, inclusiv pentru dezvoltarea industriei mobilei, pădurile noi trebuie să fie plantate cu specii de arbori prețioși – stejari, carpeni, fagi și nuci.

35. Republica Moldova dispune de resurse suficiente pentru consolidarea și dezvoltarea industriei extractive și de producție a materialelor de construcție, în special a cimentului, pietrei, materialelor de ceramică, varului, ipsosului, precum și a materiei prime pentru producerea sticlei.

36. Republica Moldova, practic, nu dispune de resurse energetice proprii, cu excepția unor rezerve neînsemnate de gaze și petrol în zona de sud, volumul cărora poate permite asigurarea, pe o perioadă scurtă, a unei părți din necesitățile industriei din regiune. În acest context, una din prioritățile de întărire a securității energetice a țării este dezvoltarea accelerată a producției de energie din surse regenerabile și utilizarea în masă a tehnologiilor cu un nivel scăzut de consum de energie în toate ramurile industriale.

4.2. Resursele de muncă

37. La 1 ianuarie 2005 populația republicii constituia 3386 mii persoane, dintre care 1632,1 mii sau 48,2% – bărbați și 1753,9 (51,8%) – femei. În localitățile rurale locuiesc 61,3%, circa 60% din populația urbană este concentrată în mun. Chișinău.

38. Numărul persoanelor apte de muncă (bărbații – 16-61 ani, femeile – 16-56 ani) constituie 64,1% din populație. Pe parcursul ultimilor 15 ani se observă o creștere constantă a coeficientului de îmbătrânire a populației (numărul persoanelor de 60 ani și mai mult la 100 de locuitori) de la 12,8 în 1990 pînă la 14 în 2004. Un alt factor demografic este scăderea naturală a numărului populației înregistrată în ultimii 10 ani și care constituie circa 1% anual. Păstrarea acestor 2 tendințe: creșterea coeficientului de îmbătrânire și scăderea naturală va conduce la micșorarea cu mai mult de 10% către anul 2015 a numărului total al populației și a persoanelor apte de muncă, fapt care diminuează potențialele posibilități de dezvoltare a industriei republicii din contul afluxului de forță de muncă tânără.

39. Din numărul total al populației apte de muncă numai 74,7% pot fi raportate la partea economic activă, dintre care sînt încadrate în cîmpul muncii doar 1316 mii persoane sau 91,8%. Un factor negativ este micșorarea în ultimii 5 ani cu circa 200 mii persoane a numărului angajaților. Disponibilizarea cadrelor conduce la creșterea migrației populației Moldovei în alte țări, fapt care intensifică tendințele demografice negative în interiorul țării (destrămarea familiilor, micșorarea natalității, creșterea nivelului populației neapte de muncă).

40. Structura resurselor de muncă după activități demonstrează că în Republica Moldova se păstrează caracterul preponderent agrar al economiei. În agricultură, silvicultură, piscicultură sînt ocupate 43% din populație, pe cînd în industrie doar 12,3% (anexa nr.9). Astfel, rezerva principală de brațe de muncă pentru industrie o constituie sectorul agrar, precum și persoanele care temporar activează în străinătate. Disponibilizarea surplusului de brațe de muncă din sectorul agrar și transferarea acestora în industrie trebuie să fie realizată o dată cu creșterea productivității muncii în agricultură în urma utilizării tehnologiilor intensiv mecanizate de producție.

4.3. Potențialul de infrastructură

41. Starea și perspectivele de dezvoltare a industriei depind în mare măsură de nivelul infrastructurii, care o deservește și, în primul rînd, al energiei, transportului, comunicațiilor și a celei informaționale.

42. Energetica. Baza energetică a republicii este asigurată la nivel de 98% din contul importului de resurse energetice. Din volumul total al importului de resurse energetice 55% revin gazelor naturale, livrate, practic, dintr-o singură sursă – Federația Rusă, fapt care sporește riscurile politic și economic de dezvoltare a țării.

43. Principalul domeniu de consum al resurselor energetice este producerea energiei electrice și termice, pentru care se utilizează 42,4% din totalul resurselor energetice. Industria consumă 189 mii t de combustibil convențional și ocupă unul din ultimele locuri după nivelul de consum energetic în republică (6,1% din volumul total al consumului de resurse energetice). Deși în producția industrială predomină tehnologii învechite cu consum mare de energie, ponderea industriei în consumul total al energiei electrice constituie 19,5%. Asemenea structură de consum a resurselor energetice este o dovadă în plus a dezvoltării insuficiente a industriei.

44. În scopul consolidării potențialului energetic pentru sectorul industrial este necesar să se asigure implementarea tehnologiilor de producție cu consum redus de energie și căldură, de asemenea, să se majoreze propria producție de energie, inclusiv din contul utilizării surselor regenerabile.

45. Transportul. Unul din elementele principale ale infrastructurii industriei este transportul și gospodăria drumurilor, care asigură transportarea resurselor tehnico-materiale, a produselor finite și a forței de muncă.

46. De competența Ministerului Transportului și Gospodăriei Drumurilor sînt drumurile, cu o lungime totală de 9311 km, inclusiv 3346 km (35,9%) – drumuri naționale și 5965 km (64,1%) – drumuri locale. Densitatea drumurilor constituie 0,315 km/km². În rețeaua de drumuri 56% sînt

drumuri modernizate, 38% – drumuri asfaltate ușor și acoperite cu pietriș și 6% – drumuri naturale. Acești indicatori cedează mult celor din media europeană atât după densitate cât și după structura drumurilor auto. De altfel, și drumurile modernizate, în marea lor majoritate, nu corespund cerințelor europene, fapt care conduce la pierderi esențiale la transportarea încărcăturilor și la un consum excesiv de carburanți la exploatarea transportului auto.

47. Lungimea totală a liniilor de cale ferată în Moldova constituie 2172 km, dintre care sînt exploatate 1121 km. Majoritatea stațiilor de cale ferată sînt destinate atât pentru traficul de călători cât și pentru cel de mărfuri, cu un nivel diferit de operațiuni comerciale.

48. Cel mai mare volum de transportare a încărcăturilor se efectuează cu transportul auto (56,8%) și pe calea ferată (42,8%). Importanța transportului aerian și naval pentru deservirea sectorului industrial în prezent și în perspectivă este minimă. Dezvoltarea și modernizarea potențialului de transport necesită creșterea nivelului investițiilor capitale în construcția de drumuri noi și reparația capitală a rețelei existente de drumuri auto, în conformitate cu standardele europene, inclusiv prin atragerea creditelor străine și a investițiilor directe pentru dezvoltarea rețelelor de drumuri particulare, precum și pentru renovarea materialului rulant al căii ferate de stat.

49. Comunicațiile. Sistemul de telefonie fixă din republică include 676,6 mii linii, gestionate de către operatorul național de telecomunicații al Republicii Moldova "Moldtelecom", prin intermediul a 39 filiale, amplasate în localitățile țării. Densitatea telefoniei fixe constituie 27 linii de telefoane la 100 de locuitori. În anii 90 acest indicator s-a majorat de aproape 2 ori, iar, începînd cu 2000, creșterea a constituit circa 2% anual. Totodată, densitatea rețelelor în orașe este de circa 2,5 ori mai mare decît cea din localitățile satești.

50. Din 1998 în republică a început să se dezvolte intens telefonია mobilă. În prezent ea este asigurată de 2 operatori cu capital străin. În 2005 numărul abonaților telefoniei mobile l-a depășit pe cel al telefoniei fixe, nivelul densității telefoniei mobile a constituit 32% (media pe UE este de 43,5%).

51. Poșta republicii reprezintă un sistem tehnologic unic de întreprinderi și mijloace de transport, care asigură recepționarea, transportul și distribuirea trimiterilor poștale, precum și transportul mijloacelor bănești, altor plăți cu destinație specială pe întreg teritoriul țării. Rețeaua poștală include 34 centre poștale raionale cu 1138 oficii, dintre care 1001 sînt amplasate în localitățile satești.

52. Necesitatea dinamizării dezvoltării economiei și modernizarea acesteia, precum și cererea înaltă din partea populației pentru servicii informaționale și de comunicații presupune perfecționarea sectorului de comunicații electronice prin implementarea noilor tehnologii (rețele de transport de date fără fir WiFi, WiMax, telefonია mobilă de generația a 3-a (3G), rețelele NGN etc.), precum și prin extinderea rețelelor existente de telecomunicații și majorarea capacității lor, îmbunătățirea calității serviciilor prestate și securității lor. Va continua liberalizarea treptată a serviciilor poștale în conformitate cu angajamentele asumate de Republica Moldova la momentul aderării la Organizația Mondială a Comerțului (OMC), implementarea noilor servicii, precum și transportarea mărfurilor în cadrul serviciului "comerț electronic" și altele. Începînd cu 2007 sub monopolul statului va rămîne doar corespondența cu greutatea de pînă la 350g.

53. Infrastructura informațională. Infrastructura informațională reprezintă condiția necesară pentru includerea economiei Moldovei, în general, și a complexului industrial, în particular, în sistemul mondial al relațiilor economice. Principalele componente ale infrastructurii informaționale includ: mijloacele de comutare și dirijare a fluxului informațional, liniile de comunicații, rețelele și canalele de transmitere a datelor, computerele și asigurarea cu programe.

54. Ponderea volumului de servicii de comunicații în PIB în 2004 a atins cifra de circa 8%, iar ponderea serviciilor de telecomunicații în valoarea adăugată brută a serviciilor depășește 15%. De menționat că ritmul de creștere al sectorului de comunicații și informatică este de peste 6 ori mai mare decît cel al PIB.

55. Serviciile de transmitere a datelor și accesul la Internet constituie 5,3% din costul total al serviciilor de telecomunicații în Moldova. Către 2004 ponderea utilizatorilor de Internet a constituit 17,4%, dar este mai joasă decât media europeană (25%).

56. În scopul creșterii în continuare a rolului infrastructurii informaționale în dezvoltarea industriei este necesar să se acorde o atenție deosebită următoarelor aspecte: trecerea accelerată la tehnologii noi de transmitere a datelor și la sisteme moderne de comunicații; crearea sistemelor sectoriale de informare și căutare; conectarea întreprinderilor și organizațiilor autohtone la bazele internaționale de date cu caracter științific, inovațional și tehnologic; realizarea altor măsuri stipulate în Strategia Națională de edificare a societății informaționale "Moldova Electronică", aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.255 din 9 martie 2005.

4.4. Potențialul științific și inovațional

57. Dezvoltarea sferei științei și inovării în Moldova se realizează în conformitate cu Codul cu privire la știință și inovare (nr.259-XV din 15 iulie 2004) și Acordul de parteneriat între Guvern și Academia de Științe a Moldovei pentru anii 2005-2008 (nr.80 din 28 ianuarie 2005), documente prin care s-au declarat știința și inovarea drept priorități strategice naționale și forța motrice a dezvoltării durabile a țării.

58. Grație adoptării documentelor menționate, volumul finanțării publice a sferei științei și inovării a crescut substanțial și a constituit în 2005 – 124,7mil.lei sau de 2 ori mai mult decât în 2003, atingând 0,3% din PIB, iar în 2009 va atinge nivelul de 1% din PIB. În scopul focalizării resurselor umane și materiale din sectorul cercetare-dezvoltare la soluționarea problemelor prioritare ale dezvoltării științei și economiei naționale, accelerarea proceselor de integrare în comunitatea științifică europeană și mondială prin Hotărârea Parlamentului nr.160 din 21 iulie 2005 au fost aprobate direcțiile strategice din domeniul științei și inovării pentru anii 2006-2010, trei dintre care sînt axate pe dezvoltarea industrială: "Biomedicina, farmaceutica, menținerea și fortificarea sănătății", "Nanotehnologii, inginerie industrială, produse și materiale noi" și "Sporirea eficacității complexului energetic și asigurarea securității energetice, inclusiv prin folosirea resurselor renovabile".

59. Acțiunile întreprinse în vederea revitalizării și consolidării potențialului științific și inovațional vor impulsiona substanțial dezvoltarea institutelor de cercetări științifice și de proiectări, întreprinderilor de cercetări științifice, altor organizații din domeniul științei și inovațiilor prin participarea acestora, în bază de concurs, la programele științifice de stat, la proiectele de transfer tehnologic, la granturi pentru lucrările de cercetare-inovare. În prezent potențialul științific și inovațional al sectorului industrial întrunește circa 1,5 mii de cadre științifice și tehnico-inginerești, care activează în diferite institute de cercetări, proiectări și construcții, organizații și întreprinderi (anexa nr.10).

60. Potențialul științific și inovațional în domeniul industriei, reprezentat de instituțiile de cercetare-dezvoltare cu finanțare preponderentă de la buget este concentrat în Secția de Științe Fizice și Inginerești a Academiei de Științe a Moldovei, care, la sfîrșitul anului 2005, întrunea 10 institute, centre și universități (facultățile de fizică și inginerie). În organizațiile enumerate activează 827 colaboratori științifici și cadre tehnico-inginerești, ceea ce constituie 10,7% din numărul total al angajaților din sfera științei și inovării a Republicii Moldova. Printre aceștia se numără 83 doctori habilitați (14,2% din numărul total de doctori habilitați) și 328 doctori în științe (sau 10,7% din numărul total de doctori în științe).

61. În perioada 2001-2005 institutele Secției de Științe Fizice și Inginerești au depus 77 cereri pentru brevete de invenții, dintre care 69 au fost satisfăcute. Organizațiile în cauză au demonstrat un nivel înalt de competitivitate, obținînd granturi de la organisme internaționale în sumă de peste 11mil.euro.

62. Potențialul științific și inovațional al industriei include, de asemenea, institute și organizații ale altor ministere, cum ar fi: Institutul de Tehnică Agricolă "Mecagro", Institutul de

Tehnologii Alimentare al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Institutul Național de Viticultură și Vinificație al Agenției Agroindustriale "Moldova-Vin".

V. ANALIZA SWOT A SECTORULUI INDUSTRIAL

5.1. Puncte tari:

tendințe constante pe parcursul a 5 ani de majorare a producției industriale;
ritm relativ înalt de creștere a numărului întreprinderilor mici și mijlocii în sectorul industrial;
potențial suficient pentru creșterea accelerată a productivității muncii, volumelor și eficacității producției în baza utilizării tehnologiilor moderne;
potențial înalt al întreprinderilor din industria agroalimentară pentru lărgirea sortimentului și creșterea volumelor producției cu valoare adăugată sporită.

5.2. Puncte vulnerabile:

caracter vădit agrar al economiei cu pondere înaltă a industriei bazate pe prelucrarea materiei prime agricole;
pondere mare în sectorul industrial a ramurilor producătoare de mărfuri cu valoare adăugată joasă;
ritmuri joase de dezvoltare a ramurilor scientointensive și avansate tehnologic și a procesului de transfer de tehnologii și inovații;
lipsa progresului la crearea formelor avansate de cooperare și integrare (clustere, holdinguri, conerne);
diversificare redusă a piețelor de desfacere a producției industriale autohtone;
pregătire nesatisfăcătoare a personalului de conducere în domeniul marketingului și managementului corporativ;
nivel jos de dezvoltare a infrastructurii industriei;
grad înalt de uzură morală și fizică a utilajului din întreprinderile industriale;
ritmuri scăzute de trecere la metodele moderne de management corporativ;
lipsa progresului real în atragerea investițiilor străine directe în sectorul industrial;
dezvoltare insuficientă a serviciilor de consultanță și informaționale a activității de antreprenariat în ramura industriei;
discordanță accentuată între nivelul dezvoltării industriei în capitală și în restul regiunilor;
nivel redus al calității producției și ritmuri insuficiente de implementare a sistemelor de management al calității în conformitate cu standardele internaționale.

5.3. Oportunități:

stabilitate macroeconomică cu un nivel relativ jos al inflației și cu o stabilitate a ratei de schimb valutar;
sistem bancar dezvoltat și stabil, dinamică pozitivă a dezvoltării institutelor de microfinanțare;
condiții climaterice favorabile de producere a materiei prime agricole calitative pentru industria agroalimentară;
nivel relativ înalt de educație a populației;
posibilități de aflax al forței suplimentare de muncă din sectorul agrar și din contul cetățenilor republicii aflați la muncă în străinătate;
creșterea cererii pe piața internă a consumului de mărfuri competitive și cu durată lungă de utilizare;
acces facilitat pe piețele UE în baza Acordului de comerț asimetric, perspective favorabile pentru semnarea Acordului de comerț liber cu UE;
posibilități de creștere a ponderii ramurilor scientointensive și tehnologic avansate în urma intensificării procesului transferului de tehnologii și inovare;

existența unui potențial suficient de cadre tehnico-științifice și științifico-pedagogice pentru creșterea calității de pregătire a personalului tehnico-ingineresc și de cadre muncitorești calificate pentru industrie;

disponibilitatea organizațiilor financiare internaționale și a țărilor donatoare de a acorda asistență financiară și tehnică pentru dezvoltarea industriei;

creșterea atractivității investiționale a țării, în legătură cu aderarea în viitor a României la UE.

5.4. Constrângeri:

nivelul înalt de reglementare și birocratizare a activității de antreprenariat;

instabilitatea legislației, în special în domeniul politicii fiscale și bugetare;

dependența mare de importul resurselor energetice;

dezintegrarea teritorială și cooperarea joasă între întreprinderile de pe ambele maluri ale Nistrului;

creșterea deficitului de cadre tehnico-ingineresti și de muncitori calificați în domeniul industriei;

amplificarea decalajului între nivelul de pregătire a cadrelor profesional-tehnice și necesitățile reale ale sectorului industrial;

dependența excesivă a creșterii economice și a consumului intern de proporțiile migrației forței de muncă;

întărirea pozițiilor mărfurilor de import pe piața internă în legătură cu finalizarea termenului de 5 ani de preferințe în perioada de tranziție, stabilite pentru Moldova la momentul aderării la OMC;

posibilitățile reduse ale statului pentru susținerea financiară a procesului de restructurare a întreprinderilor industriale;

insuficiența resurselor pentru realizarea unei politici agresive de transfer de tehnologii și inovații;

nivelul scăzut al investițiilor străine directe în industrie.

VI. PRINCIPIILE ȘI OBIECTIVELE STRATEGIEI

6.1. Principiile fundamentale ale Strategiei

63. Rezultatul principal al reformelor economice realizate în Republica Moldova constă în crearea și funcționarea reală a sectorului privat în toate domeniile economiei, inclusiv în industrie și trecerea la mecanismele economiei de piață. Reieșind din aceasta, politica industrială a statului trebuie să poarte un caracter stimulator și să fie orientată spre crearea mediului favorabil pentru dezvoltarea industriei. Sarcina primordială, de realizarea căreia depinde stabilitatea statului, constă în necesitatea asigurării competitivității mărfurilor industriale autohtone pe piețele internă și externă. Soluționarea acestei probleme complicate depinde de mulți factori și este de competența diferitelor ministere și instituții. Din aceste considerente realizarea strategiei industriale de stat necesită o coordonare clară a acțiunilor acestora.

64. Realizarea cu succes a strategiei industriale reprezintă o condiție de importanță majoră pentru atingerea scopului global național – integrarea Republicii Moldova în Uniunea Europeană. Astfel, politica industrială a țării este direcționată spre respectarea principiilor promovării politicii industriale a UE, stipulate în documentul de bază al Comisiei Europene (Bruxelles, 11 decembrie 2002 COM (2002) 714 final) "Politica industrială în Europa extinsă" și în Decizia Consiliului European (EC) nr.96/413 EC "Despre implementarea programului de acțiuni al Comunității în vederea sporirii competitivității industriei europene".

65. Prezenta Strategie se bazează pe următoarele principii fundamentale:

asigurarea unei economii cu caracter transparent în schimbul politicii de izolare și protecționism. Numai implementarea consecventă a acestui principiu garantează consumatorilor locali posibilitatea de a beneficia de producție de calitate, iar producătorilor autohtoni – creșterea competitivității producției;

prioritatea politicii de creare a mediului favorabil față de cea a intervențiilor directe ale statului. Realizarea principiului în cauză va permite crearea unei structuri a sectorului industrial, capabile să reacționeze la timp și efectiv la semnalele pieței, precum și să evite subiectivismul și lobbyismul în adoptarea deciziilor;

abordarea complexă în formularea obiectivelor și scopurilor strategiei industriale și în realizarea acestora;

promovarea politicii de "acțiuni reale" în schimbul "politicii de declarații";

perfecționarea continuă a cadrului legislativ privind dezvoltarea industriei.

6.2. Obiectivele Strategiei

66. Obiectivul de bază al Strategiei este crearea unui sector industrial al economiei tehnologic avansat, scientointensiv, eficient și competitiv, racordat la standardele europene.

67. Obiectivul trasat, la rîndul său, presupune necesitatea realizării pe etape a subobiectivelor pe termen scurt și mediu, principalele dintre care sînt:

majorarea ponderii industriei în formarea PIB;

creșterea volumului exportului producției industriale, în primul rînd, în țările UE;

satisfacerea la maximum a pieței interne cu mărfuri autohtone;

creșterea numărului angajaților în domeniul industriei.

68. Realizarea subobiectivelor nominalizate și, în final, a obiectivului strategic va fi asigurată prin soluționarea consecventă a unui complex de sarcini interconexe, principalele dintre care sînt:

modernizarea ramurilor tradiționale ale industriei;

crearea și dezvoltarea sectoarelor industriale (clusterilor), bazate pe utilizarea tehnologiilor moderne, scientointensive și care să reprezinte centre de integrare industrială (de producere) a întreprinderilor mici și mijlocii;

crearea condițiilor pentru activitatea inovațională, consolidarea permanentă a potențialului științific, creșterea nivelului științific și profesional de pregătire a cadrelor în domeniul industriei;

creșterea eficienței utilizării resurselor umane, materiale și financiare în baza utilizării tehnologiilor avansate în procesul de producție industrială.

69. Principalul rezultat, care urmează a fi obținut după realizarea obiectivelor trasate și atingerea scopurilor nominalizate, trebuie să fie asigurarea dezvoltării economice durabile a Republicii Moldova și creșterea bunăstării populației țării.

6.3. Prioritățile ramurale ale sectorului industrial

70. Condițiile climaterice favorabile, densitatea relativ înaltă a populației, sistemul ramificat de educație, necesitatea satisfacerii la maximum a cererii populației în diverse mărfuri industriale, oferirea preferințelor comerciale în relațiile cu țările UE asupra unui spectru larg de produse – toate acestea favorizează dezvoltarea în țară a unui sector industrial multiramural. Totodată, intensificarea concurenței pe piețele internă și externă, creșterea permanentă a cerințelor față de calitatea produselor, necesitatea reducerii impactului negativ a producției industriale asupra mediului ambiant, lipsa resurselor energetice proprii impune selectarea ramurilor prioritare, dezvoltarea avansată a cărora va asigura Moldovei ocuparea unor poziții mai avantajoase în sistemul mondial de specializare de producție și diviziune a muncii. La baza selectării priorităților stau următoarele criterii economice:

mărimea valorii adăugate, obținute în procesul de producție;

volumul necesităților pieței interne în producția ramurii;

existența resurselor locale de materie primă;

potențialul de export al ramurii;

nivelul eficienței utilizării resurselor de muncă, energetice, materiale și financiare;

disponibilitatea ramurii de a absorbi în termene restrînse realizările noi ale științei și experienței înaintate în domeniul tehnologiilor de producție;

existența potențialului de cadre și posibilitatea de completare rapidă a acestuia;
nivelul de influență a producției asupra mediului ambiant.

71. Analiza ramurilor actualei industrii, precum și a posibilităților de dezvoltare a direcțiilor noi, demonstrează că într-o măsură mai mare corespund criteriilor enumerate și pot servi drept bază pentru formarea unei structuri mai eficiente a sectorului industrial următoarele ramuri:

Industria alimentară și a băuturilor:

- a) industria vinicolă;
- b) fabricarea sucurilor și conservelor din legume și fructe;
- c) fabricarea zahărului;
- d) fabricarea pâinii și a produselor de panificație;
- e) fabricarea berii și a băuturilor răcoritoare;
- f) fabricarea produselor de cofetărie.

Industria produselor nemetalice:

- a) fabricarea materialelor de construcții nemetalice;
- b) fabricarea compozițiilor pentru construcții;
- c) fabricarea ambalajului de sticlă și carton.

Industria ușoară:

- a) fabricarea produselor textile, inclusiv covoare și preșuri;
- b) fabricarea confecțiilor, articolelor tricotate;
- c) fabricarea pieilor, a articolelor din piele, a încălțăminteii.

Industria tehnologiilor informaționale:

- a) producția aparatelor, ansamblurilor și subansamblurilor radio-electronice de menire industrială și de uz casnic;
- b) producția articolelor cu destinație tehnico-militară, fabricată în baza comenzilor de peste hotarele țării;
- c) fabricarea utilajului tehnologic de conservare a energiei, inclusiv pentru surse renovabile de energie;
- d) tehnică și aparate medicale.

Industria de mașini și echipamente:

- a) fabricarea mașinilor agricole;
- b) producerea agregatelor, accesoriilor și pieselor de schimb etc.

Industria chimică:

- a) fabricarea substanțelor chimice și a produselor chimice;
- b) fabricarea medicamentelor, a preparatelor farmaceutice chimice și vegetale.

72. Dezvoltarea ramurilor prioritare va fi asigurată în baza principiilor prezentei Strategii și în conformitate cu programele speciale, elaborate pentru fiecare ramură și care vor prevedea metode specifice de susținere și stimulare de către stat a acestora.

6.4. Criteriile de evaluare a rezultatelor realizării Strategiei

73. Nivelul de realizare a Strategiei va fi evaluat după următoarele criterii:

ritmul anual de creștere a producției industriale. Sarcina – asigurarea ritmului anual de creștere a producției industriale de 8-10%;

ponderea industriei în PIB. Sarcina – creșterea către 2015 a ponderii industriei în PIB până la 20-22% (anexele nr.11-nr.12);

ponderea producției ramurilor scientintensive și tehnologic avansate.

Sarcina – atingerea în 2015 a indicatorului dat de până la 2% din volumul total al producției industriale;

ponderea angajaților ocupați în întreprinderile sectorului industrial.

Sarcina – creșterea indicatorului respectiv către 2015 până la 20% din numărul total al angajaților în economia republicii.

VII. CONDIȚIILE, INSTRUMENTELE ȘI MECANISMELE DE REALIZARE ALE STRATEGIEI

7.1. Stabilitatea macroeconomică

74. Politica economică trebuie să sprijine dezvoltarea industriei prin asigurarea calității echilibrului economic, bazat pe realizarea potențialului de creștere economică. Creșterea PIB-ului cu minimum 6% anual și reducerea inflației anuale sub 10%, însoțite de o politică bugetar-fiscală și monetar-creditară chibzuită, vor crea un mediu favorabil pentru realizarea potențialului industrial moldovenesc. Susținerea ritmurilor propuse de creștere economică va fi efectuată prin majorarea investițiilor în capitalul fix, raționalizarea structurii economiei, majorarea ponderii produselor fabricate în baza tehnologiilor noi și a realizărilor științifice. Dificultățile legate de reformele structurale vor fi depășite prin contribuții considerabile la extinderea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii.

75. În domeniul politicii bugetar-fiscale se va acționa în direcția utilizării instrumentelor fiscale drept bază pentru atingerea scopurilor politicii economice a statului în domeniul industriei. Pîrghiile fiscale vor juca un rol stimulatîv în direcționarea dezvoltării industriei în favoarea sectoarelor cu o valoare adăugată majoră. Pentru creșterea rolului de stimulare a impozitelor și taxelor va fi micșorat impozitul pe veniturile întreprinderilor industriale pînă la 15%.

76. În procesul de planificare a bugetului se va admite un deficit bugetar, corelat atît cu scopurile curente ale economiei cît și cu efectele scontate pe viitor. Se va practica planificarea bugetului de stat în baza programelor pentru susținerea sectoarelor prioritare ale economiei naționale. Alocarea surselor publice pentru programe și tendere naționale va asigura o bază eficientă de intervenție a statului în procesele de dezvoltare economică.

77. Politicile monetar-creditare vor fi axate pe asigurarea stabilității macroeconomice, perfecționarea sistemului financiar-bancar, asigurarea accesului egal și simplificat al agenților economici la sursele de finanțare. În scopul favorizării activității investiționale vor fi întreprinse măsuri pentru limitarea inflației și ratei dobînzii la credite, va fi pusă baza dezvoltării creditelor investiționale.

78. Stabilitatea monedei naționale și reglarea ratei de schimb valutar, asigurate de sistemul bancar vor contribui la dezvoltarea durabilă a sectorului industrial, inclusiv prin crearea condițiilor favorabile pentru activitatea economică și comerțul exterior. Economia Republicii Moldova, fiind o economie deschisă, depinde în mare măsură de piețele străine de desfacere a producției și de materie primă. Astfel, concordanța prețurilor între piețele respective și cea internă, asigurată prin gestionarea ratei schimbului valutar, a indicelui prețurilor interne, joacă un rol important în asigurarea nivelului de competitivitate a industriei autohtone.

7.2. Formarea potențialului de cadre calificate

79. Procesul de dezvoltare al economiei, bazat pe cunoștințe, în UE și în alte țări dezvoltate, demonstrează convingător că, în secolul XXI cunoștințele devin unul din cei mai importanți factori de creștere a competitivității întreprinderilor. Totodată, dobîndirea cunoștințelor, pregătirea specialiștilor care, din punct de vedere calitativ, să corespundă cerințelor pieței, existența cadrelor muncitorești cu un grad înalt de instruire și calificare reprezintă factori de importanță majoră pentru întreprinderile din toate ramurile, inclusiv din cele tradiționale. Îndeosebi aceasta este necesar pentru producțiile scientintensive și tehnologic avansate. În acest context în raportul comun din 26 februarie 2004 al Consiliului UE și al Comisiei Europene "Învățămîntul și instruirea 2010" se stipulează necesitatea creșterii investițiilor în învățămînt, instruirea profesională continuă, precum și creșterea eficienței lor, drept unul din factorii cei mai importanți de creștere a competitivității economiei europene. Nivelul înalt de educație și calificare profesională reprezintă, de asemenea, un factor important pentru creșterea nivelului de ocupare a populației. Atingerea acestor scopuri este posibilă numai prin repartizarea egală între stat, agenții economici și cetățeni a responsabilității și cheltuielilor.

Armonizarea politicii industriale a Moldovei cu prioritățile în domeniul modernizării potențialului de cadre presupune realizarea următoarelor măsuri:

modificarea Codului muncii și Legii sindicatelor în conformitate cu standardele legislației UE;

elaborarea Registrului Național al Calificărilor Profesionale din Republica Moldova în conformitate cu Registrul European al Calificărilor (EQF) și recomandările Comisiei Europene (Bruxelles, 08.07.2005 SEC (2005) 957);

elaborarea și implementarea standardelor educaționale de competiție pentru învățământul secundar profesional și superior în conformitate cu competențele-cheie identificate în Cadrul European al Calificărilor la toate nivelurile de studii;

dezvoltarea parteneriatului între instituțiile de învățământ de toate nivelurile și întreprinderile industriale, instituțiile de cercetare ale Academiei de Științe a Moldovei, instituțiile de proiectare, Camera de Comerț și Industrie, uniunile profesionale, întreprinderile mici și mijlocii, comunitățile teritoriale;

organizarea formării inițiale și continue a muncitorilor calificați, tehnicienilor, și managerilor în baza studierii permanente a necesităților întreprinderilor și pieței muncii;

coordonarea planurilor și programelor de formare profesională a cadrelor cu ministerele de resort, întreprinderile industriale;

crearea centrelor educaționale corporative de transfer tehnologic;

orientarea programelor de formare inițială și continuă spre studierea și implementarea principiilor managementului calității, a tehnologiilor moderne cu consum redus de materiale, resurse energetice, asigurarea calității și competitivității producției, reducerea impactului asupra mediului;

diversificarea finanțării instruirii inițiale și formării profesionale continue din sursele întreprinderilor, bugetare, sponsorizări, programelor internaționale;

elaborarea mecanismelor de stimulare a investițiilor în formarea resurselor umane competente, în conformitate cu necesitățile întreprinderilor și cerințele pieței muncii.

7.3. Aprofundarea reformei structurale a sectorului industrial

80. Structura sectorului industrial este una din caracteristicile principale ale nivelului de dezvoltare a țării. Experiența țărilor dezvoltate demonstrează că reformele structurale sînt orientate spre creșterea ponderii sectorului privat, accelerarea dezvoltării ramurilor scientointensive și avansate tehnologic, restructurarea și reprofilarea întreprinderilor neviabile, dezvoltarea masivă a businessului mic și mijlociu în domeniul industriei.

81. Reieșind din aceasta, reforma structurală a sectorului industrial al Moldovei trebuie să fie orientată spre creșterea ponderii ramurilor scientointensive și avansate tehnologic cu potențial înalt competitiv.

82. În mare măsură aceasta va fi asigurată prin:

stimularea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii în domeniul tehnologiilor avansate;

lărgirea parteneriatului între business și stat, în scopul utilizării mai eficiente a resurselor și dezvoltării ramurilor prioritare;

restructurarea activelor și modificarea profilului întreprinderilor fără perspectivă.

83. În scopul dezvoltării formelor noi de parteneriat "statul – sectorul privat" în domeniul industriei se va realiza:

participarea statului la procesul de investiții în întreprinderile industriale, care reprezintă interes strategic;

coordonarea programelor de stat de dezvoltare și susținere a ramurilor industriale cu patronatul și organizațiile sindicale;

subvenționarea parțială de către stat a ratei dobînzii la creditele inovaționale, acordate întreprinderilor industriale.

84. Procesul de accelerare a reformei structurale a sectorului industrial va fi asigurat și prin perfecționarea bazei legislative și normative, în particular, elaborarea Legii cu privire la administrarea și privatizarea obiectelor din proprietatea publică.

7.4. Dezvoltarea procesului de inovații și transfer de tehnologii

85. Dezvoltarea științei și inovațiilor reprezintă nucleul politicii industriale al țărilor Uniunii Europene. În conformitate cu hotărârea Consiliului Europei, investițiile în acest domeniu trebuie să constituie către 2010 nu mai puțin de 3% din PIB. Din aceste considerente Moldova promovează drept unele din prioritățile de bază ale politicii sale industriale susținerea de către stat și stimularea procesului de cercetare-dezvoltare și asigurare a condițiilor favorabile pentru implementarea realizărilor științei și tehnicii în producția industrială.

86. Direcțiile principale în domeniu sînt:

elaborarea bazei legislative, orientate spre crearea și dezvoltarea parcurilor științifico-tehnologice, business-incubatoarelor inovaționale etc.;

perfecționarea actelor normative și legislative, care reglementează relațiile economice și juridice între subiecții activității inovaționale;

dezvoltarea în continuare a bazei normative și legislative în domeniul activității inovaționale și transferului de tehnologii, crearea condițiilor favorabile pentru păstrarea și dezvoltarea potențialului inovațional; activității inovaționale și dezvoltarea relațiilor de piață în domeniul inovațiilor;

elaborarea bazei legislative pentru crearea și dezvoltarea structurilor de susținere financiară a activității inovaționale, în particular a fondurilor de venture;

promovarea unei politici active în domeniul susținerii activității inovaționale, inclusiv prin granturi, implementării instrumentelor și tehnologiilor de dezvoltare integrată a produselor, proceselor și managementului pe parcursul ciclului vieții, a CALS tehnologiilor;

orientarea cercetărilor științifice spre necesitățile sectorului real și direcțiile de perspectivă ale industriei, reieșind din schimbarea structurii produselor industriale provocate de globalizarea concurenței și progresului tehnologic;

promovarea politicii de oferire a granturilor, pentru fabricarea în serie a produselor și transmiterea drepturilor comerciale întreprinderilor;

susținerea procesului de consolidare și cooperare (crearea clusterilor) între agenții economici și institutele de cercetare, în scopul lansării produselor noi, implementării conceptelor contemporane de dezvoltare integrată a produselor, proceselor și managementului;

crearea și dezvoltarea infrastructurii pentru sfera de inovare, inclusiv crearea bazei informaționale referitoare la proiectele inovaționale, mecanismelor și surselor de finanțare.

87. Ținînd cont de posibilitățile reduse de finanțare din partea statului, politica inovațională va fi orientată spre:

elaborarea și selectarea minuțioasă a proiectelor inovaționale finanțate din bugetul de stat, în baza organizării concursurilor deschise, și efectuarea obligatorie a expertizei, cu atragerea experților străini;

finanțarea prioritară a proiectelor inovaționale cu efect multiplu asupra dezvoltării economiei;

atragerea activă a mijloacelor suplimentare pentru efectuarea lucrărilor de cercetare;

perfecționarea și dezvoltarea sistemului de leasing a utilajului modern, pentru realizarea proiectelor inovaționale;

executarea lucrărilor de cercetare și elaborare în direcțiile prioritare ale industriei naționale, în baza proiectelor din cadrul programelor de stat.

7.5. Stimularea antreprenoriatului și asigurarea concurenței loiale.

Susținerea businessului mic și mijlociu în industrie

88. Indicatorul caracteristic principal al climatului investițional este nivelul de dezvoltare a concurenței. Anume concurența este principala forță motrice a progresului economic și

tehnologic, condiția formării unei structuri eficiente a economiei și a creșterii competitivității mărfurilor. Asigurarea concurenței loiale în Republica Moldova va fi realizată prin:

crearea Agenției Naționale independente pentru protecția concurenței și asigurarea maximală a activității transparente a acesteia;

intensificarea luptei cu contrabanda, producerea și realizarea mărfurilor contrafăcute, utilizarea mărcilor comerciale fără permisiunea proprietarului;

neadmiterea utilizării de către întreprinderile monopoliste a prețurilor majorate și de dumping, precum și adoptarea unor acorduri de cartelă, cu încălcarea principiilor concurenței loiale;

creșterea rolului organizațiilor nestatale, reprezentanților businessului mic și mijlociu și asociațiilor consumatorilor în exercitarea controlului asupra respectării de către participanții pieței a principiilor de concurență loială.

89. Crearea mediului concurențial favorabil va avea un suport legislativ prin elaborarea și adoptarea:

actelor normative orientate spre implementarea sistemului de sancțiuni pentru încălcarea principiilor concurenței sau limitarea acesteia;

Legii cu privire la holdinguri;

actelor normative care vor prevedea realizarea practică a politicii de susținere financiară a activității de antreprenoriat.

90. Dezvoltarea și susținerea antreprenoriatului, a întreprinderilor mici și mijlocii constituie parte componentă a majorității aspectelor Strategiei și include:

modificarea legislației privind zonele economice libere în scopul creării condițiilor preferențiale pentru atragerea investițiilor în tehnologii și producții principial noi cu valoarea adăugată înaltă și cu potențial de absorbție a unui număr sporit de brațe de muncă;

perfecționarea bazei legislative pentru susținerea businessului mic și mijlociu în conformitate cu Carta Europeană pentru întreprinderile mici, adoptată de către Comisia Europeană în 2000;

formarea la generația tânără a spiritului antreprenorial, inclusiv prin includerea în programele școlare de studii a cursurilor speciale;

dezvoltarea sistemului de leasing a utilajului tehnologic special pentru organizarea producerilor industriale mici;

crearea centrelor regionale de instruire, recalificare și formare continuă a specialiștilor (manageri, contabili, juriști);

extinderea posibilităților pentru acces la serviciile de consultanță în domeniul marketingului producției și serviciilor, evaluarea calității producției, elaborarea business-planurilor.

91. O condiție importantă pentru creșterea stabilității economiei și competitivității acesteia este dezvoltarea procesului de integrare reciprocă a întreprinderilor mici și mijlocii cu cele mari. Asemenea integrare asigură efectul de sinergie, care se manifestă printr-o creștere mai înaltă a eficienței sistemelor integrate în comparație cu dezvoltarea de sine stătătoare a întreprinderilor în parte. În legătură cu aceasta va fi propus un program special de creare și susținere a formelor progresiste de dezvoltare a integrării – clustere inovațional-industriale, grupuri financiar-industriale, holdinguri, care ar include principalele întreprinderi industriale, structurile financiare, întreprinderile mici și mijlocii, firmele de cercetare-implementare și de consulting.

7.6. Susținerea activității investiționale

92. Stimularea investițiilor constituie elementul de bază al Strategiei care asigură reînnoirea mijloacelor de producție și determină, în mare măsură, dezvoltarea de mai departe a industriei în ansamblu. Cert este faptul că fără investiții relansarea industriei, crearea noilor activități industriale este destul de dificilă. Întru atragerea investițiilor semnificative este necesară lansarea programelor complexe investiționale ramurale, precum și a proiectelor de

investiții, business-planurilor pentru fiecare întreprindere inclusă în programele complexe și cele de dezvoltare a ramurilor prioritare.

93. Va continua promovarea politicii orientată spre creșterea nivelului de garanții pentru investitorii locali și străini, crearea sistemului de susținere din partea statului a activității investiționale, inclusiv prin acordarea de granturi investiționale și participarea statului în realizarea proiectelor investiționale strategice.

94. Un rol important în ameliorarea climatului investițional îi revine pieței resurselor investiționale. Extinderea surselor de mijloace investiționale, precum și facilitarea accesului la acestea pentru întreprinderile industriale vor fi asigurate prin:

crearea fondurilor de risc (venture);

dezvoltarea institutului de investiții colective și anume: fondurilor de pensii, fondurilor de investiții de tip clasic, asociațiilor de creditare, structurilor specializate de creditare ipotecară, cooperativelor (societăților) de creditare și asigurare reciprocă.

95. În scopul creșterii credibilității populației față de piața de valori mobiliare, atragerii mijloacelor de economii ale cetățenilor, precum și stimularea pieței valorilor mobiliare se prevede:

implementarea sistemului de monitorizare a activității investiționale a populației;

comercializarea deschisă prin bursa de valori a acțiunilor întreprinderilor de stat atractive;

comercializarea valorilor mobiliare de stat prin intermediul bursei de valori;

anularea plății taxei de timbru pentru formarea capitalului social;

simplificarea procedurii existente de emisie a valorilor mobiliare, trecerea de la principiul de aprobare a emisiei la cel de avizare;

dezvoltarea pieței secundare a valorilor mobiliare;

lansarea programelor naționale investiționale prin emiterea valorilor mobiliare de stat.

[Pct.95 modificat prin Hot.Guv. nr.986 din 30.08.2007, în vigoare 07.09.2007]

96. Creșterea activității pieței investiționale va fi asigurată în baza perfecționării legislației și, în particular, prin adoptarea legilor:

despre obligații;

privind fondurile de venture;

despre fondurile de pensii;

privind asociațiile de creditare.

7.7. Creșterea calității producției. Perfecționarea sistemului de standardizare și certificare a producției

97. Politica sporirii competitivității trebuie să ofere întreprinderilor industriale repere clare, ajustate la cerințele impuse de societatea informațională, bazată pe cunoaștere și orientată spre formarea credibilității clientului și a societății în calitatea producției întreprinderilor producătoare.

98. Întreprinderile industriale vor putea deveni competitive prin produsele de calitate, fabricate și distribuite conform procedurilor recunoscute și atestate, în corespundere cu standardele internaționale de calitate și de mediu, precum și datorită promovării politicii active de marketing, creării centrelor de deservire în perioada de postcomercializare. Pentru asigurarea acestora se prevede:

dezvoltarea capacității de absorbție a inovării în mediul industrial prin creșterea eficienței aplicării legislației în domeniul dreptului de autor și a proprietății intelectuale și industriale, pe de o parte, și, prin stimularea agenților economici pentru utilizarea lor, pe de altă parte;

modernizarea structurii producției prin creșterea ponderii produselor cu valoare adăugată mare, consum mic de materiale și energie, nepoluante;

promovarea concepției contemporane de dezvoltare integrată a produselor, a proceselor și a managementului;

crearea unui sistem unic informațional referitor la resursele, instrumentele și tehnologiile de dezvoltare durabilă a activităților industriale;

implementarea sistemului de audit al calității, tehnologic și energetic al întreprinderii.

99. În scopul asigurării flexibilității în procesul de adaptare la condițiile pieței va fi efectuată restructurarea întreprinderilor industriale cu reorientarea parțială sau totală a acestora la fabricarea produselor noi. În acest context va fi asigurată susținerea:

creșterii nivelului tehnic, tehnologic și informațional al tuturor ramurilor industriale;

dezvoltării cooperării industriale în baza tehnologiilor performante, asamblării producției din componente din țară și de import;

eliminării barierelor legislative, financiare și fiscale în calea dezvoltării cooperării industriale.

100. Va fi asigurată transparența informațională despre întreprinderile industriale, în scopul creșterii credibilității clienților față de calitatea producției, nivelul de corespundere a acestora la cerințelor tehnice, tehnologice, informaționale și ecologice actuale.

101. Direcțiile principale de activitate ale organelor de stat și agenților economici în domeniul creșterii calității producției și serviciilor vor fi orientate spre efectuarea în continuare a lucrărilor de ajustare a sistemului național de standardizare, acreditare și evaluare a conformității producției la normele internaționale, elaborarea reglementărilor tehnice armonizate, implementarea în industrie a standardelor internaționale. Va fi efectuată reevaluarea potențialului de producție, a resurselor umane, materiale, financiare și informaționale a producătorilor autohtoni întru aprecierea corespunderii lor pentru atingerea scopurilor de bază – calitate, productivitate, competitivitate.

102. Asigurarea calității și competitivității producției și a serviciilor va fi realizată prin implementarea la întreprinderile de producere și de prestare a serviciilor a sistemelor de management al calității în baza standardelor internaționale ISO seria 9000. În acest scop se prevede:

implementarea în legislația națională a directivelor europene care prevăd evaluarea conformității prin declararea conformității de către furnizor;

stimularea fiscală a procesului de implementare a tehnologiilor și utilajului noi;

organizarea instruirii și perfecționării calificării specialiștilor din domeniul managementului calității;

efectuarea analizei complexe a situației economico-financiare a întreprinderilor – pentru includerea lor în procesul de implementare a sistemelor calității în baza standardelor internaționale.

7.8. Promovarea exportului produselor industriale

103. Susținerea exportului va fi asigurată prin realizarea următoarelor sarcini:

crearea mediului favorabil pentru toate activitățile de export ale agenților economici, a cooperării cu producătorii străini;

crearea condițiilor favorabile pentru sectoarele cu un potențial sporit de export;

implicarea directă a instituțiilor statale în procesul de promovare a producției autohtone pe piețele străine;

implementarea noilor tehnologii informaționale și de comunicații în procesul derulării exportului produselor industriale;

crearea paginii WEB unice prin intermediul căreia se va asigura asistența și susținerea participanților potențiali ai exportului.

104. Orientarea spre export este una din direcțiile principale ale restructurării întreprinderilor și sporirii nivelului competitivității producției. Stimularea exportului va asigura pătrunderea produselor industriale ale Moldovei pe piața mondială. În acest scop sînt necesare:

consolidarea potențialului de export, elaborarea Strategiei de atragere a investițiilor și de promovare a exportului pe anii 2006-2015, asigurarea protecției legislative și stimularea fiscal-creditară a întreprinderilor industriale orientate spre export;

modernizarea sistemului de reglementări tarifare și netarifare a activității economice externe, în scopul extinderii funcțiilor acestora de protejare a pieței interne;

acordarea asistenței întreprinderilor industriale orientate spre export în atragerea resurselor financiare externe, diversificarea asistenței tehnice, atragerea noilor donatori, în scopul creșterii potențialului de export al republicii;

organizarea studierii de către specialiști, ingineri și tehnicieni a documentației normativ-tehnice a țărilor UE;

extinderea în continuare a cadrului juridic bilateral cu principalii parteneri în comerțul exterior al Republicii Moldova, semnarea acordurilor privind colaborarea comercial-economică, protecția reciprocă a investițiilor, evitarea dublei impozitări, semnarea acordurilor "Aranjament de recunoaștere reciprocă" (MRA) cu țările-participante la Convenția Metrologică, în scopul înlăturării obstacolelor de ordin metrologic în operațiunile de export.

105. Vor fi întreprinse acțiuni coordonate pentru crearea imaginii țării pe piețele externe cu perspectivă. Activitatea reprezentanțelor comerciale de peste hotare, a consilierilor economici din ambasade va fi direcționată spre realizarea necondiționată a programului strategic unic de promovare a exportului produselor moldovenești.

106. Un rol aparte îi revine Camerei de Comerț și Industrie, care trebuie să acorde agenților economici suportul necesar în vederea acordării serviciilor de consulting companiilor autohtone, organizării târgurilor și expozițiilor, discutării oportunităților de afaceri pe piețele externe, a ofertelor companiilor străine.

7.9. Asigurarea protecției mediului și utilizării raționale a resurselor naturale

107. În scopul creșterii standardelor și calității vieții, protecția mediului va fi susținută printr-un sistem legislativ complex, armonizat cu cel al UE și cerințele convențiilor și protocoalelor multilaterale internaționale la care Republica Moldova este parte.

108. Autoritățile din domeniul protecției mediului vor asigura controlul asupra utilizării raționale a resurselor naturale. Piața, în continuă creștere, de folosire a resurselor de mediu necesită implementarea de noi instrumente de reglementare, cum ar fi autorizațiile și licențele ce se bazează pe principiul "poluatorul plătește".

109. În acest sens structurile specializate de stat vor acorda asistența necesară întreprinderilor în elaborarea programelor proprii de protecție a mediului.

110. Respectarea cerințelor în domeniul protecției mediului ambiant și implementarea largă a tehnologiilor și produselor "pure", asigurarea raportului optimal de costuri/beneficii, precum și elaborarea unor modele noi de producție și consum, prin susținerea implementării sistemului de management al mediului (ISO 14001), constituie partea componentă a politicii industriale a statului. Măsurile primordiale în domeniul ecologiei industriale sînt:

armonizarea normelor și standardelor ecologice naționale cu cele internaționale și, în primul rînd, cu cele ale Comunității Europene;

implementarea auditului ecologic al întreprinderilor;

susținerea producțiilor și tehnologiilor fără deșeuri, care ar asigura reciclarea deșeurilor;

elaborarea și implementarea certificatelor ecologice ale mărfurilor;

adoptarea regulamentului special privind etichetele ecologice;

asigurarea controlului riguros de către stat asupra condițiilor și securității muncii (protecția contra radiației, vibrațiilor, zgomotului și altor factori nocivi);

asigurarea efectuării, în mod obligatoriu, a expertizei ecologice de stat a schemelor, programelor și planurilor de dezvoltare a ramurilor/sectoarelor industriale, proiectelor investiționale, documentelor de proiect ale tuturor întreprinderilor industriale, indiferent de destinație, amplasare, formă de proprietate, sursa și modul de finanțare.

7.10. Optimizarea amplasării regionale a industriei

111. Amplasarea rațională a întreprinderilor industriale pe întreg teritoriul țării este una din cele mai importante condiții în ce privește utilizarea eficientă a resurselor de muncă și naturale

locale, micșorarea decalajului între nivelul de dezvoltare social-economică și cel al veniturilor populației din diferite regiuni ale țării. Realizarea acestei sarcini va fi asigurată legislativ prin elaborarea Strategiei Naționale a Dezvoltării Regionale (SNDR) și adoptarea Legii cu privire la dezvoltarea regională.

112. În vederea amplasării regionale a producției industriale se preconizează:

elaborarea strategiilor și programelor de dezvoltare a industriei în regiunile menționate în SNDR;

crearea zonelor economice libere, parcurilor tehnologice, business-incubatoarelor inovaționale;

susținerea organizării secțiilor de asamblare și a filialelor întreprinderilor industriale mari în localitățile rurale și orașele;

dezvoltarea infrastructurii de producere și sociale în regiuni pe principiile dezvoltării durabile;

acordarea de către stat a susținerii financiare indirecte (asistență informațională și consultativă, pregătirea cadrelor) a întreprinderilor din regiuni, preponderentă celor din localitățile rurale;

dezvoltarea cooperării industriale între întreprinderile de pe ambele maluri ale Nistrului;

dezvoltarea cooperării transfrontaliere în domeniul producției industriale.

VIII. MANAGEMENTUL ȘI MONITORIZAREA PROCESULUI DE REALIZARE A STRATEGIEI

8.1. Managementul Strategiei

113. Realitățile economiei de piață și provocările noi ale pieței globale a producției industriale necesită modernizarea funcțiilor administrației publice, legate de dezvoltarea sectorului industrial. Modernizarea va fi orientată spre creșterea rolului și calității planificării strategice în gestionarea sectorului industrial, elaborarea instrumentelor și mecanismelor noi, care ar asigura utilizarea mai deplină a factorilor fundamentali de creștere durabilă a competitivității producției industriale autohtone, cum ar fi: cunoștințele, inovațiile, antreprenoriatul, securitatea muncii și protecția mediului.

114. Ținând cont de experiența și practica noilor țări-membre ale UE, modernizarea funcțiilor administrării publice în contextul realizării Strategiei, va include un șir de măsuri organizatorice, inclusiv:

coordonarea acțiunilor privind realizarea actualei politici industriale cu măsurile în vederea realizării strategiilor, politicilor și planurilor naționale, a programelor de dezvoltare a ramurilor de bază (grupelor de ramuri) industriale și a unor regiuni;

fortificarea colaborării între organul central de administrare a industriei și alte organe ramurale și funcționale de stat, administrația publică locală, instituțiile de învățământ și științifice, organizațiile non-guvernamentale din ramură, precum și cu Banca Mondială și alte organisme internaționale;

studierea și aplicarea instrumentelor și mecanismelor cooperării industriale, utilizate în țările UE, inclusiv realizarea din contul bugetului de stat a proiectului TWINNING pentru administrația publică centrală din țară, care prevede forme moderne de studiere a celor mai bune practici în unul din organele similare din noile țări-membre ale UE;

formarea sistemului de prognozare a inovațiilor în industrie și a conjuncturii pe piețele de producție industrială;

crearea formelor noi de transmitere a cunoștințelor tehnologice întreprinderilor industriale.

115. Statul, în perioada proximă, își va concentra eforturile asupra direcțiilor prioritare, printre care:

implementarea standardelor europene ale calității producției și ale mediului, precum și ale Cartei Europene pentru întreprinderile mici și mijlocii;

atragera granturilor pentru lansarea proiectelor-pilot, care să prevadă perfecționarea formelor moderne de integrare a științei și inovațiilor în industrie, precum și finanțarea implementării inovațiilor industriale;

orientarea politicii fiscale și vamale spre stimularea utilizării inovațiilor, consolidarea competitivității producției industriei moldovenești pe piețele internă și externă;

intensificarea cerințelor față de calitatea producției autohtone și de import, comercializate pe piața internă de consum.

8.2. Rolul organizațiilor ramurale, neguvernamentale în realizarea Strategiei

116. O dată cu antrenarea industriei moldovenești în concurența globală și complicarea sarcinii acesteia, va crește rolul Camerei de Comerț și Industrie, asociațiilor ramurale și profesionale, al patronatelor și altor organizații neguvernamentale (necomerciale), care asigură autoreglementarea dezvoltării industriale și dialogul civilizât al business-asociațiilor cu organele puterii centrale de stat.

117. În scopul atragerii mai active a organizațiilor ramurale neguvernamentale în procesul de formare și realizare a politicii statului în domeniul industriei și în alte ramuri ale economiei naționale, Guvernul, în proiectul nou al legii cu privire la organizațiile necomerciale, va reflecta particularitățile acestor organizații ramurale și va lărgi funcțiile de utilitate socială a acestora, acordându-le, în particular, următoarele drepturi:

prezentarea în organele publice centrale a avizelor la proiectele de acte normative departamentale și a programelor ramurale, strategiilor și planurilor de acțiuni cu obligativitatea examinării acestora de către organul respectiv;

participarea la standardizarea și certificarea provenienței producției industriale;

înaintarea demersurilor în organele de licențiere privind suspendarea licențelor anumitor reprezentanți ai ramurii, care au încălcat cerințele privind calitatea producției;

adresarea asociațiilor ramurale în instanțele de judecată cu acțiuni colective, în scopul apărării drepturilor și intereselor legale ale membrilor săi;

organizarea cursurilor de pregătire și perfecționare (fără licență) a cadrelor pentru ramură.

118. În perspectivă drept forme active de participare a asociațiilor profesionale și ramurale în realizarea politicii industriale vor fi implicarea acestora la elaborarea programelor pe anumite ramuri ale industriei, precum și acordarea susținerii din partea statului în însușirea standardelor noi ale calității, în lupta cu producția contrafăcută și în organizarea expozițiilor de mărfuri autohtone.

8.3. Monitorizarea procesului de realizare a Strategiei

119. Complexitatea procesului de implementare a Strategiei presupune:

perfecționarea cadrului instituțional de gestionare/monitorizare;

executarea Planului de acțiuni cu privire la implementarea Strategiei de dezvoltare a industriei pe perioada pînă în anul 2015 (anexa nr.13).

120. Coordonarea acțiunilor de implementare pe etape a Strategiei, care vor fi corelate cu nivelul de dezvoltare a infrastructurii, va fi efectuată de ministerele de ramură.

121. Monitorizarea implementării Strategiei se va efectua în cadrul următoarelor etape:

Etapa I (2006 – 2009) în care vor fi asigurate:

a) accelerarea ajustării structurale și, în particular, a restructurării și privatizării întreprinderilor;

b) îmbunătățirea mediului de afaceri;

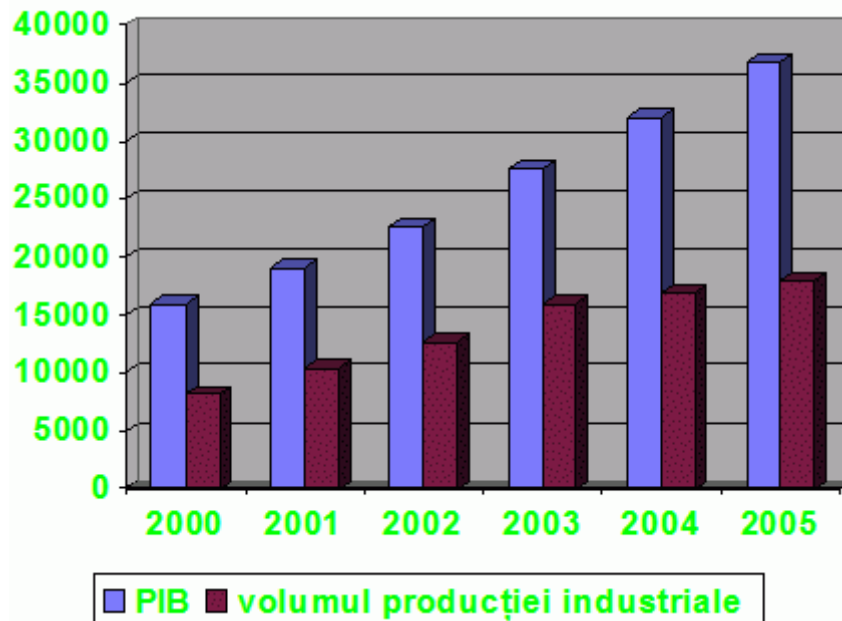
c) atragerea unui volum cât mai mare de investiții străine în sfera industrială.

Etapa a II (2010 – 2015) în care se va pune accentul pe:

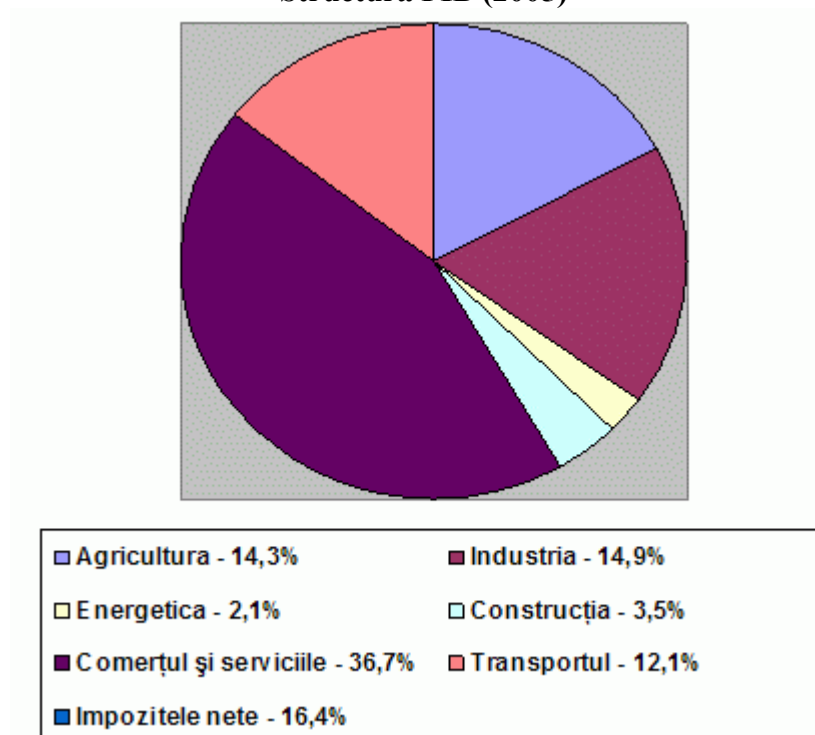
a) utilizarea tuturor instrumentelor care asigură creșterea competitivității pentru produsele și serviciile industriale;

b) finalizarea perioadei de formare a industriei competitive, racordată la standardele europene, care să asigure o creștere economică durabilă.

Dinamica indicatorilor PIB și a volumului producției industriale (mil.lei)

Structura PIB (2005)

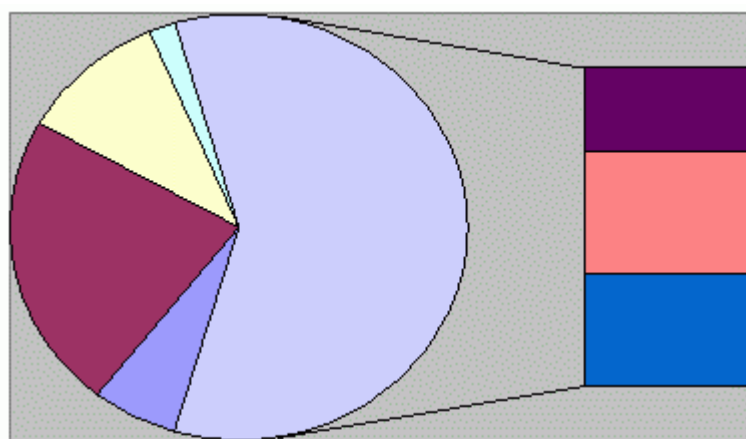
Anexa nr.3
la Strategia de dezvoltare a
industrii pe perioada pînă
în anul 2015

Volumul producției industriale pe tipuri de activități
(în prețuri medii, mii lei)

Tipurile de activitate	2001	2002	2003	2004	2005
1	2	3	4	5	6
Republica Moldova – total	9951282	12165034	13816320	16915533	17977519
inclusiv:					
Industria extractivă	64223	72006	90098	168117	190992
Industria prelucrătoare	8390936	10481971	12065147	15183827	16020290
din care:					
Industria alimentară și a băuturilor	4855633	6335310	7344894	8692757	9066463
inclusiv:					
producția, prelucrarea și conservarea cărnii	966809	412190	485879	463866	425353
prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor	401060	359639	586088	493382	520367
fabricarea uleiurilor și grăsimilor	231027	408300	568942	726328	771064
fabricarea produselor lactate	427635	460540	511637	627131	679911
fabricarea produselor de morărit	160687	145286	134695	57253	40611
fabricarea nutrețurilor gata pentru animale	10815	10013	9423	10148	10938
fabricarea pîinii și a produselor de patiserie	437798	395575	437393	611274	606882
fabricarea zahărului	566208	677842	442065	644466	760952
fabricarea ciocolatei și produselor zaharoase de cofetărie	114313	184411	190505	228177	255936
fabricarea băuturilor alcoolice distilate	2165421	302181	381689	759936	827277
fabricarea vinului	1816412	2524668	3059037	3381493	3421090
fabricarea berii	226743	241207	302958	411875	441732
Fabricarea produselor din tutun	582248	411310	416720	444480	425288
Fabricarea produselor textile	550595	226546	247711	258410	272015
Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte	584608	1112774	1111720	1833619	1876576
Fabricarea încălțăminte	212469	158242	222686	407912	506969
Industria chimică	105892	132515	106108	146198	185263
Fabricarea sticlei și a articolelor din sticlă	423147	494786	455522	541151	624085
Fabricarea cimentului, varului și ipsosului	133072	126380	131815	394084	535967
Fabricarea produselor finite din metal	9643	76855	107411	179865	202140
Fabricarea de mașini și echipamente	251354	291844	354563	388965	341617
din care:					
fabricarea pompelor	81712	68099	75954	112449	102306
fabricarea de mașini agricole	81300	93354	107240	120841	108214
Producția de mobilier	60231	67076	81929	157515	177439
Energie electrică, gaze și apă	1496123	1611057	1661075	1563589	1766237

Anexa nr.4
la Strategia de dezvoltare a
industrii pe perioada pînă
în anul 2015

Structura investițiilor în capitalul fix(2004)

■ Agricultura - 6,0%
■ Industria - 22,7%
■ Energetica - 10,6%
■ Construcția - 1,7%
■ Comerțul - 15,4%
■ Alte genuri de activitate - 21,0%

Anexa nr.5
la Strategia de dezvoltare a
industriei pe perioada pînă
în anul 2015

**Investițiile în capitalul fix pe unele genuri de activitate industrială
(mil.lei / pondere % în volumul total al investițiilor din industrie)**

Genurile de activitate	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Industrie – total	258,7 100,0	625,3 100,0	734,8 100,0	1156,5 100,0	1162,5 100,0	1538,0 100,0
Industria extractivă	3,3 1,3	7,9 1,3	6,5 1,0	6,1 0,5	18,0 1,5	29,8 1,9
Industria prelucrătoare	255,4 98,7	617,4 98,7	728,3 99,0	1150,4 99,5	1144,5 98,5	1508,2 98,1
inclusiv:						
Industria alimentară și a băuturilor	160,0 61,8	400,6 64,1	445,4 60,6	753,1 65,1	648,0 55,7	928,6 60,4
Fabricarea produselor de tutun	6,8 2,6	8,5 1,3	6,5 0,9	13,8 1,2	21,3 1,8	64,3 4,2
Fabricarea produselor textile	7,1 2,7	8,5 1,4	9,3 1,3	26,2 2,3	50,9 4,4	80,9 5,3
Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte; prepararea și vopsirea blănurilor	15,7 6,0	28,5 4,5	26,4 3,6	29,5 2,6	25,8 2,2	38,0 2,5
Producția de piei, de articole din piele și fabricarea încălțăminteii	13,4 5,2	43,6 7,0	11,4 1,6	8,4 0,7	2,7 0,2	12,5 0,8
Prelucrarea lemnului și fabricarea articolelor din lemn	0,3 0,1	5,4 0,9	1,9 0,3	13,5 1,2	4,6 0,4	10,1 0,7
Fabricarea hîrtiei și cartonului	-	-	0,2 0	8,8 0,8	22,6 1,9	15,7 1,0
Industria chimică	11,6 4,5	14,2 2,3	5,6 0,8	8,1 0,7	14,1 1,2	54,0 3,5

Producția de articole din cauciuc și material plastic	<u>0,4</u> 0,1	<u>1,3</u> 0,2	<u>3,1</u> 0,4	<u>3,2</u> 0,3	<u>15,9</u> 1,4	<u>67,5</u> 4,4
Producția altor produse din minerale nemetalifere	<u>23,6</u> 9,1	<u>63,7</u> 10,2	<u>109,9</u> 14,9	<u>150,9</u> 13,1	<u>189,0</u> 16,3	<u>104,6</u> 6,8
Fabricarea de mașini și echipamente și prelucrarea metalelor	<u>23,6</u> 9,1	<u>63,7</u> 10,2	<u>109,9</u> 14,9	<u>150,9</u> 13,1	<u>189,0</u> 16,3	<u>17,3</u> 1,1
Producția de mobilier	<u>7,6</u> 2,9	<u>12,2</u> 1,9	<u>37,4</u> 5,0	<u>59,4</u> 5,1	<u>51,8</u> 4,5	<u>29,7</u> 1,9

Anexa nr.6
la Strategia de dezvoltare a
industrii pe perioada pînă
în anul 2015

Genurile de activitate care au servit drept bază la elaborarea Strategiei

Nr. d/o	Genurile de activitate	Cod CAEM
1	2	3
1.	Fabricarea produselor alimentare și băuturilor	15
2.	Fabricarea produselor din tutun	16
3.	Fabricarea produselor textile	17
4.	Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte, prepararea și vopsirea blănurilor	18
5.	Producția de piei, de articole din piele și fabricarea încălțămintei	19
6.	Prelucrarea lemnului și fabricarea articolelor din lemn	20
7.	Fabricarea hîrtiei și cartonului	21
8.	Industria chimică	24
9.	Industria de articole din cauciuc și din material plastic	25
10.	Producția altor produse din minerale nemetalifere	26
11.	Industria metalurgică	27
12.	Fabricarea produselor finite din metal, exclusiv producția de mașini și utilaje	28
13.	Fabricarea de mașini și echipamente	29
14.	Fabricarea de mijloace ale tehnicii de calcul și de birou	30
15.	Producția de mașini și aparate electrice	31
16.	Producția de echipamente și aparate pentru radio, televiziune și comunicații	32
17.	Producția de aparatură și instrumente medicale, de precizie, optice	33
18.	Producția altor mijloace de transport	35
19.	Producția de mobilier și alte activități industriale	36
20.	Recuperarea deșeurilor și resturilor de materiale reciclabile	37

Anexa nr.7
la Strategia de dezvoltare a
industrii pe perioada pînă
în anul 2015

Structura exportului pe grupe de mărfuri, conform Sistemului Armonizat (S.A.) (mil.dolari SUA/ % total export)

Nr. d/o	Denumirea grupelor de mărfuri	2000	2001	2002	2003	2004	2005	%, 2005/2000
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Total, mil.dolari SUA	471,5	565,5	643,8	789,9	985,2	1091,3	231,5

1.	Produse alimentare, băuturi, tutun	198,4 42,1	251,6 44,5	267,4 41,5	314,3 39,8	345,9 35,1	396,2 36,5	199,7
2.	Produse minerale	2,9 0,6	6,4 1,1	11,4 1,8	20,6 2,6	30,3 3,1	20,1 1,8	693,1
3.	Produse chimice	8,2 1,8	8,1 1,5	7,2 1,1	8,9 1,1	9,3 0,9	15,4 1,4	187,8
4.	Materiale plastice	1,9 0,4	3,1 0,6	2,5 0,4	5,3 0,7	8,3 0,9	11,8 1,1	621,0
5.	Piei brute, piei tăbăcite, blănuri	13,0 2,8	11,5 2,0	23,4 3,6	44,8 5,7	77,9 7,9	71,6 6,6	550,8
6.	Lemn și produse din lemn	0,8 0,2	1,5 0,3	0,9 0,1	1,7 0,2	3,6 0,4	2,3 0,2	287,5
7.	Materii textile și articole din acestea	83,4 14,7	104,1 18,4	107,5 16,7	129,6 16,4	170,0 17,3	193,9 17,8	232,5
8.	Încălțăminte, pălării, umbrele	3,9 0,8	5,3 0,9	9,6 1,5	15,1 1,9	21,9 2,2	26,7 2,5	648,6
9.	Articole din piatră	14,6 3,1	13,7 2,4	14,1 2,2	15,8 2,0	17,1 1,7	18,7 1,7	128,1
10.	Perle naturale, metale prețioase	0,16 0	0,12 0	0,15 0	0,2 0	0,16 0	0,15 0	93,8
11.	Metale comune și articole din acestea	11,7 2,6	3,0 0,6	7,0 1,1	19,4 2,5	29,9 3,0	48,8 4,5	417,1
12.	Mașini și aparate, echipamente electrice, aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile	23,9 5,1	30,5 5,4	24,8 3,9	30,3 3,8	39,3 ,8	46,3 4,2	193,7
13.	Utilaje și materiale de transport	5,3 1,1	7,5 1,3	13,4 2,1	11,2 1,4	22,8 2,3	15,1 1,4	284,9
14.	Instrumente și aparate optice, fotografice, medico-chirurgice	3,2 0,7	6,2 1,1	6,7 1,0	7,2 0,9	8,2 0,8	8,1 0,7	253,1
15.	Mărfuri și produse diverse, inclusiv mobilă, jucării	5,2 0,7	4,0 0,6	4,3 0,6	5,9 0,5	10,9 0,8	17,4 1,6	334,6

Anexa nr.8
la Strategia de dezvoltare a
industriei pe perioada pînă
în anul 2015

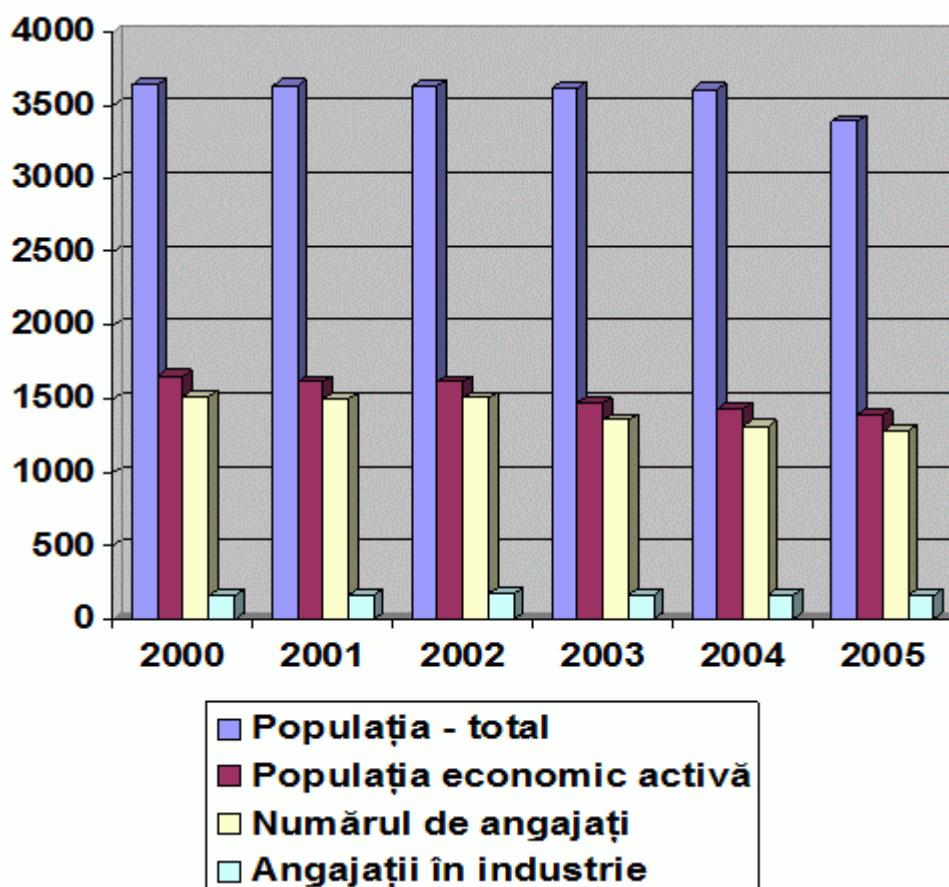
**Structura importului pe grupe de mărfuri, conform Sistemului Armonizat (S.A.)
(mil.dolari SUA/ % total import)**

Nr. d/o	Denumirea grupelor de mărfuri	2000	2001	2002	2003	2004	2005	% 2005/2000
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Total, mil.dolari SUA	776,4	892,2	1038,0	1402,0	1768,5	2311,8	297,8
1.	Produse alimentare, băuturi, tutun,	71,2 9,2	78,9 8,8	72,6 7,0	91,9 6,5	105,3 6,0	150,6 6,5	211,5
2.	Produse minerale	256,0 33,0	242,6 27,2	237,1 22,8	207,7 21,2	384,9 21,8	505,2 21,8	197,3
3.	Produse chimice	74,9 9,6	80,4 9,0	115,8 11,2	132,2 9,5	161,8 9,1	232,6 10,1	310,5
4.	Materiale plastice	23,8 3,1	34,2 3,8	49,3 4,7	69,3 4,9	101,1 5,7	140,2 6,1	589,0
5.	Piei crude, piei tăbăcite, blănuri	2,5 0,3	3,8 0,4	16,2 1,6	36,3 2,6	72,5 4,1	69,6 3,0	27,8 ori
6.	Lemn și produse din lemn	9,9 1,3	13,4 1,5	16,1 1,5	82,9 5,9	33,9 1,9	43,8 1,9	442,4

7.	Materii textile și articole din acestea	<u>77,4</u> 10,0	<u>92,1</u> 10,3	<u>100,5</u> 9,7	<u>118,4</u> 8,4	<u>150,6</u> 8,5	<u>180,0</u> 7,8	232,6
8.	Încălțăminte, pălării, umbrele	<u>2,4</u> 0,3	<u>4,4</u> 0,5	<u>4,5</u> 0,4	<u>7,0</u> 0,5	<u>10,0</u> 0,6	<u>12,2</u> 0,5	510,0
9.	Articole din piatră	<u>16,7</u> 2,1	<u>31,9</u> 3,6	<u>30,7</u> 3,0	<u>52,7</u> 3,8	<u>64,4</u> 3,6	<u>69,1</u> 3,0	413,8
10.	Perle naturale, metale prețioase	<u>1,4</u> 0,2	<u>1,1</u> 0,1	<u>2,1</u> 0,2	<u>2,9</u> 0,2	<u>3,7</u> 0,2	<u>6,4</u> 0,28	457,2
11.	Metale comune și articole din acestea	<u>31,6</u> 4,1	<u>37,7</u> 4,2	<u>48,9</u> 4,7	<u>70,2</u> 5,0	<u>111,9</u> 6,3	<u>161,1</u> 7,0	509,8
12.	Mașini și aparate, echipamente electrice, aparate de înregistrat sunete și imagini	<u>98,5</u> 12,7	<u>123,9</u> 13,9	<u>146,3</u> 14,1	<u>213,9</u> 15,3	<u>239,7</u> 13,6	<u>322,2</u> 13,9	327,1
13.	Utilaje și materiale de transport	<u>15,4</u> 2,0	<u>21,8</u> 2,5	<u>50,7</u> 4,9	<u>75,2</u> 5,4	<u>95,9</u> 5,4	<u>130,2</u> 5,6	845,5
14.	Instrumente și aparate optice, fotografice, medico-chirurgice	<u>19,1</u> 2,5	<u>15,5</u> 1,7	<u>14,4</u> 1,4	<u>22,7</u> 1,6	<u>20,9</u> 1,2	<u>27,0</u> 1,2	141,4
15.	Mărfuri și produse diverse, inclusiv mobilă, jucării	<u>8,9</u> 1,1	<u>11,4</u> 1,3	<u>13,1</u> 1,3	<u>19,2</u> 1,4	<u>28,7</u> 1,6	<u>43,9</u> 1,9	493,3

Anexa nr.9
la Strategia de dezvoltare a
industrii pe perioada pînă
în anul 2015

Dinamica ocupării populației (mii persoane)

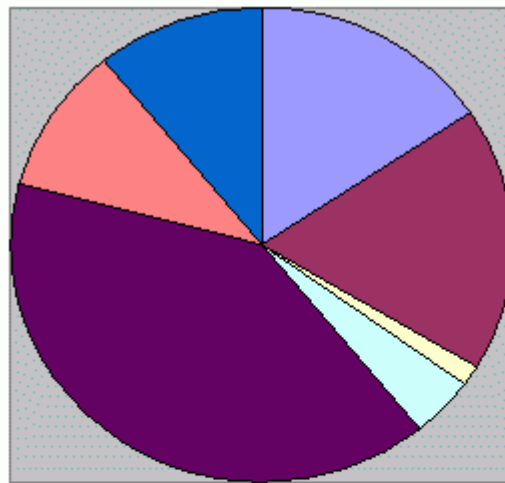
Anexa nr.10
la Strategia de dezvoltare a

**Lista instituțiilor de cercetare, construcție și proiectare, întreprinderilor
și organizațiilor din sectorul industrial**

1. Institutul de Cercetări în Controlul Nedestructiv S.A. "Introsco"
2. Î.S. "Centrul de elaborare a sistemelor industriale de dirijare"
3. S.A. "Inforinstrument"
4. Centrul Tehnico-științific "Hidrotehnica"
5. Biroul de construcții specializat pentru tractoare speciale cu șenile S.A. "Bicotra"
6. Institutul de cercetări științifice în construcții Î.S. "INCERCOM"
7. Institutul Național de Cercetări și Proiectări în Domeniul Amenajării Teritoriului, Urbanismului și Arhitecturii "URBANPROIECT"
8. Institutul de stat de proiectări "RURALPROIECT"
9. Institutul de stat de proiectări "INDUSTRIALPROIECT"
10. Institutul de stat de proiectări "INDALPROIECT"
11. Institutul de stat de proiectări "IPROCOM"
12. Institutul de Cercetări, Proiectare și Tehnologie "ENERGOPROIECT"
13. Institutul de Geodezie, Prospeccțiuni Tehnice și Cadastru "INGEOCAD"
14. Institutul Inginerie Electronică și Tehnologii Industriale al Academiei de Științe a Moldovei
15. Institutul de Fizică Aplicativă al Academiei de Științe a Moldovei
16. Institutul de Geologie și Seismologie al Academiei de Științe a Moldovei
17. Centrul de Metrologie și Standarde al Academiei de Științe a Moldovei
18. Institutul de Energetică al Academiei de Științe a Moldovei
19. Institutul de proiectări "Eliri"
20. Institutul de proiectări "Rif-Acvaaparat"
21. Biroul specializat de proiectări de construcții și tehnologice S.A. "Mezon"
22. Biroul specializat de proiectări de construcții și tehnologice S.A. "Topaz"

Anexa nr.11
la Strategia de dezvoltare a
industrii pe perioada pînă
în anul 2015

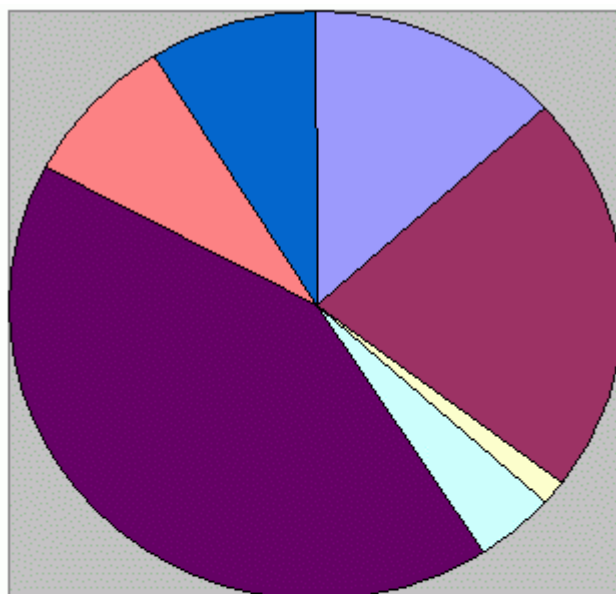
Structura PIB (2010 – prognoză)

■	Agricultura	-15,6%
■	Industria	- 18,0%
■	Energetica	- 1,5%
■	Construcția	- 4,0%
■	Comerțul și serviciile	- 40,0%
■	Transportul și comunicațiile	- 10,0%
■	Impozitele nete	- 10,9%

Anexa nr.12
la Strategia de dezvoltare a
industriei pe perioada până
în anul 2015

Structura PIB (2015 – prognoză)

Anexa nr.13
la Strategia de dezvoltare a
industrii pe perioada pînă
în anul 2015

PLAN DE ACȚIUNI
cu privire la implementarea Strategiei de dezvoltare a
industrii pe perioada pînă în anul 2015

Nr. d/o	Denumirea acțiunilor	Executorii responsabili	Termenul de realizare	Notă
1	2	3	4	5
I. Crearea premiselor pentru stabilitatea macroeconomică				
1.	Elaborarea proiectului legii cu privire la principiile de bază și mecanismul de reglementare a activității de întreprinzător	Ministerul Economiei și Comerțului	2007	
2.	Elaborarea programelor de dezvoltare a ramurilor/sectoarelor prioritare industriale	Ministerul Industriei și Infrastructurii, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Sănătății și Protecției Sociale, Agenția Construcții și Dezvoltare a Teritoriului	2006-2007	
3.	Crearea parcurilor industriale, monitorizarea activității lor	Autoritățile administrației publice locale, Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Industriei și Infrastructurii	2007-2015	
4.	Crearea cadrului normativ stimulatoriu procesului de industrializarea țării:	Academia de Științe a Moldovei, Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Industriei	2006 -2015	

	- elaborarea și aprobarea actelor normative privind crearea, funcționarea și dezvoltarea parcurilor industriale și inovaționale; - perfecționarea bazei legislative în vederea creșterii atractivității investiționale a sectorului industrial; - întreprinderea măsurilor pentru atragerea asistenței tehnice externe pentru elaborarea proiectelor actelor legislative și normative în domeniul industriei;	și Infrastructurii, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Finanțelor, Agenția Construcții și Dezvoltare a Teritoriului, Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Finanțelor		
	- modificarea legislației privind zonele economice libere în scopul creării condițiilor preferențiale pentru atragerea investițiilor în tehnologii și producții principale noi		2007	
II. Realizarea strategiilor și programelor de stat				
5.	Monitorizarea realizării Strategiei de Creștere Economică și Reducere a Sărăciei pe anii 2004 – 2006	Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Finanțelor, ministerele de ramură, Banca Națională a Moldovei	2006	
6.	Realizarea acțiunilor stipulate în Planul de Acțiuni Republica Moldova - Uniunea Europeană	Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Finanțelor, ministerele de ramură, Banca Națională a Moldovei	2006 – 2008	
7.	Îndeplinirea prevederilor Programului Național "Satul Moldovenesc"	Autoritățile administrației publice locale, Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Finanțelor, Banca Națională a Moldovei, ministerele de ramură	2006 – 2015	
8.	Elaborarea și realizarea Strategiei dezvoltării învățământului secundar-profesional în Republica Moldova pe anii 2006-2016	Ministerul Educației și Tineretului	2006-2015	
III. Formarea potențialului de cadre calificate				
9.	Perfecționarea bazei legislative și normative privind instruirea cadrelor pentru antreprenariat	Ministerul Educației și Tineretului	2006-2015	
10.	Modernizarea continuă a procesului de pregătire profesională	Ministerul Educației și Tineretului	2006-2015	
11.	Coordonarea cu ministerele de resort, întreprinderile industriale a planurilor și programelor de pregătire a specialiștilor, de formare profesională a cadrelor	Ministerul Educației și Tineretului, ministerele de ramură, agenții economici	2006-2015	
12.	Modificarea Codului Muncii și a Legii Sindicatelor în conformitate cu standardele europene	Ministerul Economiei și Comerțului, federațiile sindicale de ramură, ministerele de ramură, patronatele și organizațiile sindicale	2006-2015	
IV. Aprofundarea reformei structurale a sectorului industrial				
13.	Elaborarea Legii cu privire la administrarea și privatizarea obiectelor-proprietate publică	Ministerul Economiei și Comerțului, experții independenți	2006-2007	
14.	Urgentarea privatizării întreprinderilor prin intermediul concursurilor investiționale, licitații etc.	Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Finanțelor, ministerele de ramură	2006-2008	
15.	Eficiențizarea continuă a utilizării patrimoniului statului în întreprinderile de stat și cu cota de participare a statului	Ministerul Economiei și Comerțului, ministerele de ramură	2006-2015	
16.	Revitalizarea întreprinderilor industriale aflate în dificultate și redresarea stării lor financiare în baza monitorizării stricte a procesului de implementare a planurilor de restructurare	Ministerul Finanțelor, ministerele de ramură	2006-2009	
17.	Elaborarea bazei de date și plasarea pe	Ministerele de ramură, întreprinderile	2006-2015	

	pagina WEB a informației cu privire la spațiile disponibile ale întreprinderilor industriale în scopul dezvoltării produselor industriale noi	industriale		
18.	Consolidarea pieței valorilor mobiliare în procesul de reorganizare și optimizare a structurii capitalului agenților economici	Comisia Națională a Valorilor Mobiliare, Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Finanțelor	2006-2015	
V. Dezvoltarea procesului de inovații și transfer de tehnologii				
19.	Elaborarea bazei legislative pentru crearea și dezvoltarea structurilor de susținere financiară a activității inovatoare, inclusiv a fondurilor de risc	Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Finanțelor, Academia de Științe a Moldovei	2006-2008	
20.	Crearea și dezvoltarea infrastructurii pentru sfera de inovare, inclusiv crearea bazei informaționale referitoare la proiectele inovatoare, mecanismelor și surselor de finanțare a acestora	Academia de Științe a Moldovei, Ministerul Finanțelor	2006-2015	
21.	Executarea lucrărilor de cercetare și elaborare în direcțiile prioritare ale industriei naționale, în baza proiectelor din cadrul programelor de stat	Academia de Științe a Moldovei, Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei și Comerțului, ministerele de ramură	2006-2015	
22.	Monitorizarea activităților de cercetare-dezvoltare ale instituțiilor științifice din ramura industriei și întreprinderilor industriale pentru identificarea și eliminarea barierelor care frânează dezvoltarea acestora	Academia de Științe a Moldovei, ministerele de ramură, agenții economici	2006-2015	
23.	Monitorizarea activităților de inovare și transfer tehnologic la întreprinderi, acordarea asistenței informaționale și metodologice întru implementarea proiectelor respective	Academia de Științe a Moldovei, ministerele de ramură	2006-2015	
VI. Creșterea competitivității producției industriale				
24.	Armonizarea legislației naționale cu Directivele Europene privind declarația conformității producției de către furnizor	Serviciul Standardizare și Metrologie, Ministerul Economiei și Comerțului, ministerele de ramură	2006-2008	
25.	Atragerea mijloacelor financiare din asistența tehnică acordată de către organisme internaționale pentru accelerarea procesului de implementare a sistemelor de management al calității, conform standardelor internaționale, seria 9000	Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Industriei și Infrastructurii, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Serviciul Standardizare și Metrologie, agenții economici	2006-2015	
26.	Elaborarea reglementărilor tehnice în domeniul industriei, armonizate cu legislația europeană	Ministerul Industriei și Infrastructurii, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Serviciul Standardizare și Metrologie	2006-2009	
27.	Promovarea acțiunilor de dezvoltare a Infrastructurii de Calitate din Moldova (Sistemul MSTQ), compatibile cu sistemul internațional	Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Centrul de acreditare din domeniul evaluării conformității produselor, Institutul Național de Standardizare și Metrologie	2008-2015	
28.	Coordonarea și promovarea acțiunilor privind dezvoltarea sistemului informațional în domeniul reglementărilor tehnice, infrastructurii calității și evaluării conformității	Serviciul Standardizare și Metrologie, Centrul de acreditare din domeniul evaluării conformității produselor, Institutul Național de Standardizare și Metrologie, ministerele de ramură	2008-2015	
29.	Eliminarea de pe piața internă a producției	Agencia pentru protecția consumatorului,	2006-2015	

	contrafăcute, neadmiterea importurilor ilegale de mărfuri, articole de completare, materie primă	Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Finanțelor, Serviciul Vamal, Serviciul Standardizare și Metrologie		
VII. Stimularea și dezvoltarea activității de antreprenoriat				
30.	Stimularea cooperării între întreprinderile cu potențial mare de producere și cele mici în vederea executării comenzilor subcontractuale	Ministerele de ramură, Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei și Comerțului	2006-2015	
31.	Elaborarea Legii cu privire la holdinguri	Ministerul Economiei și Comerțului	2007	
32.	Crearea Agenției Naționale pentru protecția concurenței	Ministerul Economiei și Comerțului	2006	
33.	Implementarea sistemelor informaționale la întreprinderile industriale, inclusiv a comerțului electronic	Ministerul Dezvoltării Informaționale, întreprinderile industriale	2007-2015	
34.	Efectuarea expertizei de stat a proiectelor industriale (construcție, modernizare, reutilare etc.) în vederea dezvoltării durabile și protecției mediului	Ministerul Ecologiei și Resurselor Naturale, agenții economici, ministerele de ramură	2006-2015	
35.	Consolidarea bazei tehnico-materiale în domeniul farmaceuticii în scopul asigurării condițiilor necesare pentru modernizarea proceselor tehnologice	Ministerul Sănătății, agenții economici	2006-2010	
36.	Modernizarea proceselor de producere în domeniul construcției de mașini	Ministerul Industriei și Infrastructurii, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	2006-2007	
37.	Elaborarea și promovarea proiectelor investiționale în domeniile prioritare ale industriei	Organizația de Promovare a Exportului "MEPO", Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Industriei și Infrastructurii	2006-2015	
38.	Stimularea continuă a investițiilor în capitalul fix prin acordarea facilităților fiscale	Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei și Comerțului	2006-2015	
39.	Crearea centrelor de marketing în domeniul industriei, în scopul acordării consultațiilor, organizării seminarelor pentru promovarea celor mai bune practici în domeniu	Ministerul Economiei și Comerțului, Organizația de Promovare a Exportului "MEPO", Camera de Comerț și Industrie, ministerele de ramură	2007-2015	
40.	Elaborarea și promovarea Programului de cooperare internă privind producerea la întreprinderile industriale a mijloacelor tehnice pentru agricultură și alte ramuri ale economiei naționale	Ministerul Industriei și Infrastructurii, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Agenția Construcției și Dezvoltare a Teritoriului, Ministerul Dezvoltării Informaționale	2007-2015	
41.	Crearea în baza întreprinderilor industriale din regiuni a întreprinderilor mici și mijlocii în domeniul industriei în scopul creșterii ponderii angajaților în ramură și dezvoltării regionale	Autoritățile administrației publice locale, Ministerul Industriei și Infrastructurii, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Agenția Construcției și Dezvoltare a Teritoriului	2007-2015	
42.	Elaborarea programelor de eficientizare a consumurilor de energie și materiale în scopul micșorării costurilor producției finite	Agenții economici, ministerele de ramură	2007-2015	
VIII. Promovarea comerțului exterior				
43.	Colaborarea cu organismele internaționale (PSESE, ONUDU, OMC, GUAM etc.)	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Economiei și Comerțului, ministerele de ramură	2006-2015	
44.	Susținerea participării agenților economici în cadrul expozițiilor naționale și internaționale în scopul promovării produselor industriale autohtone	Ministerul Economiei și Comerțului, Organizația de Promovare a Exportului "MEPO", "Moldexpo" S.A.	2006-2015	
45.	Inițierea negocierilor, semnarea acordurilor	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării	2006-2015	

de colaborare în domeniul industriei cu țările de interes (UE, PSESE, CSI etc.) precum și asigurarea realizării acordurilor internaționale: - de colaborare în domeniul industriei; - de cooperare tehnico-științifică și de producție.	Europene, Ministerul Economiei și Comerțului, ministerele de ramură		
---	---	--	--

[Anexa nr.13 modificată prin Hot.Guv. nr.462 din 24.03.2008, în vigoare 01.04.2008]